

מנהל הקרן: הראל-פיא קרנות נאמנות בע"מ רחוב ז'בוטינסקי 7 רמת-גן, מיקוד: 52520. טלפון: 03-7546110 03-7546125 פקס: 03-7546177 דואר אלקטרוני: harel-pia@pia.co.il	הנאמן: קסלמן וקסלמן חברה לנאמנויות (1971) בע"מ רחוב המרד 25, תל-אביב, מיקוד: 68125. טלפון: 03-7954583 פקס: 03-7954437 דואר אלקטרוני: trust.company@il.pwc.com
--	--

31 במרץ 2013

כ' בניסן, תשע"ג

הודעה בדבר פרסום תשקיף חלק א'⁽²⁾

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות התשנ"ד-1994 ניתנת בזה הודעה על פרסום תשקיף:

הראל פיא Best Invest + 20 (2B)
Harel Pia (2B) Best Invest + 20%
קרן נאמנות
(מספר בורסה: 5103189)

מאפיינים עיקריים של הקרן:

סוג הקרן: קרן פתוחה.

סיווג הקרן בפרסום: אג"ח בארץ- כללי.

הקרן היא קרן מוגבלת בניירות ערך חוץ.

מסלול המס: פטורה.

סוג הקרן לצורך עמלת הפצה: סוג 3.

שכר מנהל הקרן: 1.62% מהשווי הנקי השנתי הממוצע של נכסי הקרן.

שכר הנאמן: 0.04% מהשווי הנקי השנתי הממוצע של נכסי הקרן.

פרטי ההצעה לציבור:

יחידות הקרן מוצעות החל מיום 31.3.2013 ועד ליום 30.3.2014 ללא תוספת הוספה.

היחידות האמורות תימכנה, בדרך כלל, בימים ראשון עד חמישי, שהינם ימי מסחר.

השעה היעודה להגשת הזמנות: 15: 00.

המטבע בו נקובות יחידות הקרן: 1 שקל חדש ע"י.

מטרת הקרן:

לנסות להשיג תשואה ערדפת על שיעור השינוי בנכס הייחוס המשוקלל המפורט להלן:

שם המדד	משקל המדד בנכס הייחוס המשוקלל
מדד אג"ח כללי	85%
מדד ת"א 100	15%

תוך הבתבססות על תמהיל השקעות של "תיק סולידיי" המתפרסם באתר האינטרנט של בנק לאומי לישראל בע"מ (פרטים בעניין זה מובאים להלן בסעיף: "הדרך להשגת המטרה- מדיניות ההשקעות של הקרן").

מובהר בזה, כי אין באמור בסעיף זה לעיל משום התחייבות של מנהל הקרן להשיג את מטרת הקרן האמורה.

הדרך להשגת המטרה - מדיניות ההשקעות של הקרן:

ניהול השקעות הקרן יתבסס על תמהיל השקעות של "תיק סולידיי" הנכלל במערכת ה- Best Invest, המתפרסם באתר בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: **"הבנק"**).

מנהל הקרן ישקיע את נכסי הקרן בהתאם לשיעורי החשיפה המומלצים לאפיקי ההשקעה הכלולים בתמהיל (להלן: **"תמהיל ההשקעות המומלץ"**), אולם הוא רשאי לסטות משיעור החשיפה המומלץ לכל אפיק שנקבע בתמהיל, וזאת בשיעור שלא יעלה על 5% מהשווי הנקי של נכסי הקרן, ביתר או בחסר. (אך ראה ס"ק (2)-(6) לסעיף זה להלן).

מנהל הקרן יתאים את השקעות הקרן בהתאם לשינויים שיחולו מעת לעת בתמהיל ההשקעות המומלץ, וזאת עד ליום חישוב המחירים העשירי לאחר כל שינוי כאמור בפרסום באתר.

לפירוט מאל של מדיניות ההשקעות של הקרן, לרבות פרשנות המונחים בהם נעשה שימוש במדיניות ההשקעות האמורה לעיל, כגון: אתר, מערכת Best Invest, תמהיל ואפיק יש לעיין בתשקיף הקרן מיום 31.3.11 (אסמכתא: 093552-03-2011) שפורסם באתר ההפצה.

(2) החשיפה לאגרות חוב לא תפחת מ-75% מהשווי הנקי של נכסי הקרן.

(3) החשיפה למניות לא תעלה על 20% מהשווי הנקי של נכסי הקרן ולא תפחת מ- (20%-) מהשווי הנקי של נכסי הקרן.

(4) החשיפה למט"ח לא תעלה על 30% מהשווי הנקי של נכסי הקרן ולא תפחת מ- (30%-) מהשווי הנקי של נכסי הקרן (אך ראה גם ס"ק (6) לסעיף זה להלן).

(5) החשיפה לאג"ח שאינן בדירוג תשקעה לא תעלה על 30% מהשווי הנקי של נכסי הקרן ולא תפחת מ- (30%-) מהשווי הנקי של נכסי הקרן. @

(6) השווי הכולל של ניירות ערך חוץ, אופציות חוץ, יחידות של קרנות חוץ ומטבע חוץ, שיוחזקו חוץ, בתוספת החשיפה לנכס בסיס הנסחר בחו"ל באמצעות פמליות בנגרים בבורסות בחו"ל, לא יעלה על 10% מהשווי הנקי של נכסי הקרן.

כפוף לאמור לעיל ולהוראות כל דין רשאי מנהל הקרן להשקיע את אמצעי הקרן על פי שיקול דעתו המוחלט, והוא מוסמך גם לקבוע את סכום המזומנים שיכללו בנכסי הקרן מעת לעת.

(האמור בס"ק (א) לסעיף זה לעיל כפוף לס"ק (א) לסעיף זה להלן).

(ב) להלן מובא תמהיל ההשקעות המומלץ כפי שהוא מתפרסם במועד עריכת תשקיף זה (20.2.13) באתר הבנק:

% החזקה	פקדונות שקליים + מק"מ עד 3 חודשים
17	שקלי ריבית קבועה
16	שקלי ריבית משתנה
6	צמוד מדד ריבית קבועה
26	אג"ח קונצרני סטרייט ולהמרה
10	מט"ח (כולל אג"ח בחו"ל)
6	מניות (בישראל ובחו"ל)
19	

יצוין, כי תמהיל ההשקעות המומלץ עשוי להשתנות מעת לעת בהתאם להחלטת הבנק מבלי שיוגש על כך דוח על ידי מנהל הקרן.

(ג) חריגה של השקעות הקרן ממדיניות ההשקעות של הקרן לא תחשב כהפרת החובה להשקיע את נכסי הקרן בהתאם למדיניות זו, אם נתקיימו התנאים הקבועים בדין או בהוראות רשות ניירות ערך לפיהם לא יראו בחריגה זו הפרת הוראות הדין.

הדרך שבה הקרן תנוהל:

הקרן תנוהל תוך הבתבססות על תמהיל השקעות של "תיק סולידיי", הנכלל במערכת ה- Best Invest, המתפרסם באתר האינטרנט של בנק לאומי (www.leumi.co.il).

(פרטים בעניין זה הובאו לעיל בסעיף הדרך להשגת המטרה - מדיניות ההשקעות של הקרן.)

נכס הייחוס של הקרן: נכס ייחוס משוקלל, כמפורט להלן:

שם המדד	משקל המדד בנכס הייחוס המשוקלל
מדד אג"ח כללי	85%
מדד ת"א 100	15%

פרופיל החשיפה: 2B

2 - שיעור החשיפה של הקרן למניות לא יעלה בערכו המוחלט על 30% מהשווי הנקי של נכסי הקרן.

B - שיעור החשיפה של הקרן למטבע חוץ לא יעלה בערכו המוחלט על 30% מהשווי הנקי של נכסי הקרן.

והכל בכפוף למדיניות ההשקעות של הקרן האמורה לעיל.

גורמי סיכון ייחודיים להשקעות הקרן ולאופן ניהולה

גורמי סיכון ייחודיים להשקעות הקרן, העולים ממדיניות ההשקעות של הקרן, מהשווקים בהם נסחרים נכסי הקרן ומאופן ניהול השקעות הקרן:

בכוונת מנהל הקרן לחשוף את הקרן מעת לעת ל:

- אגרות חוב קונצרניות, לרבות אג"ח שאינן בדירוג השקעה@;
- מטבע חוץ;
- מניות.

בנוסף, בכוונת מנהל הקרן לבצע בעבור הקרן מעת לעת עסקות באופציות.

מנהל הקרן אינו מתחייב לפעול כאמור לעיל בסעיף זה.

חשיפת הקרן ובציוע העסקות כאמור בסעיף זה לעיל עלולים להגדיל את התנדטויות במחירי יחידות הקרן.

גורמי הסיכון, אליהם מתייחס סעיף זה, הינם גורמי סיכון ייחודיים להשקעות בקרן ולאופן ניהולה כמשמעותם בתקנות, והם אינם ממצים את כל גורמי הסיכון הקשורים בהחזקת יחידות הקרן, ובין היתר אינם כוללים גורמי סיכון הקשורים ו/או הנובעים:

(1) בשוקי הון ו/או מהחזקת יחידות בקרן נאמנות ו/או ממערכות התפעול ו/או ממערכות הבקרה של השקעות הקרן.

(2) ממאפייני הנכסים העולים מסיווג הקרן בפרסום.

(3) מנכסים שהקרן עשויה להיות חשופה אליהם ו/או מעסקאות שעשויות להתבצע בעבור הקרן, מעת לעת.

הערכת מנהל הקרן האמורה לעיל את גורמי הסיכון הייחודיים להשקעות הקרן ולאופן ניהולה הינה הערכה צופה פני עתיד, לתקופת התשקיף, המתבססת על ידיעותיו של מנהל הקרן ועל האופן בו בכוונתו לנהל את השקעות הקרן, והכל נכון למועד עריכת תשקיף זה.

יובהר, כי ייתכן שבפרקל יהיו גורמי סיכון שיהיו ייחודיים להשקעות הקרן ולאופן ניהולה, אשר לא נכללו בתשקיף זה, וזאת בין היתר, בשל שינויים בדרך בה ניהל מנהל הקרן את השקעות הקרן, ו/או בשל שינויים ו/או התפתחויות בשווקים בהם פועלת הקרן, ו/או באופיים של הנכסים ו/או ההתחייבויות הכלולים בקרן ו/או שהקרן תהיה חשופה אליהם, ו/או בשל שינויים רגולטורים ו/או שינויים בסיבבה הכלכלית ו/או שינויים בצפייות המשקיעים לגבי השווקים בהם פועלת ו/או אליהם חשופה הקרן.

הגשת בקשות

הבקשות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה לחברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב ותועברנה למנהל הקרן באמצעות מסלקת הבורסה האמורה.

פרסום התשקיף

שני חלקי התשקיף (חלק א' וחלק ב', לרבות ריכוז הפרטים ששונ הרלוונטיים לקרן זו, בהשוואה לחלק ב', הכלול בדיווח אודות פרסום חלק א') עומדים לעיון הציבור באתר ההפצה של רשות ניירות ערך שכתובתו: www.magna.isa.gov.il

<div><div><div><div></div><div><div>הכנסת</div></div></div></div><div></div></div>
מכרז מס' 2/2013
<p>למתן שירותי ייעוץ באבטחת מידע עבור הכנסת</p> <p>הכנסת מבקשת להגיש לה הצעות למתן שירותי ייעוץ עבור הכנסת כמפורט במסמכי המכרז.</p> <p>תקופת ההתקשרות</p> <p>א. על המציע להתחיל באספקת השירותים בתוך 14 יום ממועד החתימה על הסכם ההתקשרות.</p> <p>ב. תקופת ההתקשרות תהא לשנה אחת. למזמינה שמורה זכות הברירה להאריך את תקופת ההתקשרות לתקופה ו/או תקופות נוספות בנות שנה כל אחת (להלן: התקופה הנוספת), ובלבד שסך התקופות הנוספות לא יעלה על ארבע שנים.</p> <p>תנאים מוקדמים להשתתפות במכרז</p> <p>רשאי להשתתף במכרז רק מציע העומד בעצמו במועד הגשת ההצעה בכל התנאים המפורטים להלן:</p> <p>א. המציע הוא יחיד תושב ישראל, שותפות רשומה בישראל כדין או תאגיד רשום בישראל כדין.</p> <p>ב. המציע עומד בדרישות חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשלי"ו-1976, ובכלל זה ניהול ספרים כדין והיעדר הרשעה לפי חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, או לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, וכן מילוי הוראות כל דין בדבר תשלומים בגין זכויות סוציאליות ושכר מינימום לעובדים.</p> <p>ג. המציע הוא עוסק מורשה לפי חוק מס ערך מוסף, התשלי"ו-1975.</p> <p>ד. המציע, אם אינו יחיד, שילם את כל חובותיו לרשם המופקד על המרשם שבו הוא רשום על-פי דין, כגון רשם החברות, רשם השותפויות וכיו"ב, עד למועד הגשת ההצעה. כמו כן, מציע שהוא חברה, אינו רשום ברשם החברות כחברה מפירת חוק או בהתראה לפי רשום כחברה מפירת חוק.</p> <p>ה. המציע מעסיק עשרה (10) עובדים לפחות אשר עוסקים בתחום אבטחת מידע.</p> <p>ו. על המציע להציע שני מועמדים, לכל הפחות, לצורך אספקת השירות (להלן: המועמדים), אשר לכל אחד מהם יש ניסיון של חמש שנים (בשנים-2008–2012), לכל הפחות, במתן שירותי ייעוץ מקצועי בנושא אבטחת מידע, ומתוכן שלוש שנות ניסיון בכל אחד מהתחומים הבאים: אבטחת מערכות ERP, IPטלפוניה, חתימה דיגיטלית מאושרת ומאובטחת, ביצוע בדיקות PT ומערכת תקשורת אקטיבית. מובהר כי אין הכרח שלכל אחד יהיה ניסיון בכל אחד מהתחומים שפורטו לעיל, וייתכן שלכל עובד יהיו ניסיון בתחום אחר, כאשר הניסיון של כלל המועמדים מספק מענה לכלל התחומים שפורטו לעיל. כמו כן, יובהר כי המציע רשאי להציע מועמד אשר הנו עובדו או אשר הנו קבלן משנה.</p> <p>ז. לכל אחד מהמועמדים השכלה אקדמית או הכשרה (קורסים והשתלמויות) במדעי המחשב, אבטחת מידע ובהכרת המערכות שפורטו בסעיף ו' לעיל, אשר לגביהן הנו בעל ניסיון מקצועי.</p> <p>את מסמכי המכרז אפשר לקבל ללא תשלום במדור בכיר רכש ומחסנים בכנסת, מיום ראשון 24 במרס 2013 עד יום שלישי 9 באפריל 2013 בשעות 09:00-14:00.</p> <p>קבלת מסמכי המכרז ממדור בכיר רכש ומחסנים בכנסת במועדים שצוינו לעיל היא תנאי מוקדם והכרחי להשתתפות במכרז.</p> <p>המועד האחרון להגשת הצעות הוא יום חמישי 25 באפריל 2013 בשעה 11:00 בדיקו, בהתאם לכללים המפורטים במסמכי המכרז. אפשר לצפות במסמכי המכרז באתר האינטרנט של הכנסת בכתובת www.knesset.gov.il.</p> <p>עם זאת מובהר כי ההשתתפות במכרז מותנית בקבלת חוברת המכרז ממדור בכיר רכש ומחסנים בכנסת</p> <p>המצוינים לעיל, וכי את ההצעות למכרז יש להגיש בחוברת המכרז המקוירת שהתקבלה מהכנסת.</p> <p>בכל מקרה של סתירה בין הוראות מודעה זו וההוראות בחוברת המכרז, הוראות חוברת המכרז גוברות.</p> <p>דן לנדאו המנהל הכללי</p>

<div><div><div><div></div><div><div>רשות ההגבלים העסקיים</div></div></div></div><div></div></div>
הודעה על רישום בקשה לאישור הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988
<p>בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988^(להלן: "החוק"), אני מודיע כי נרשמה בקשה לאישור הסדר כובל כדלקמן:</p> <p>הצדדים להסדר:</p> <p>ישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט")</p> <p>כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כא"ל")</p> <p>לאומי קארד בע"מ ("לאומי קארד")</p> <p>הנכס או השירות נושא ההסדר:</p> <p>הסכמים שבמסגרתם ישראלכרט מעניקה רישיון ללאומי קארד ולכא"ל לסלוק עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי המותג "ישראלכרט"; וכן זכות שימוש סימני המסחר, בשמות המסחריים ובסמלים של ישראלכרט, ובכל קניין רוחני רלוונטי המתייחסים למותג "ישראלכרט"</p> <p>מהות הכבילה:</p> <p>בתמורה לזכויות שניתנו התחייבו לאומי קארד וכא"ל לשלם לישראלכרט תשלומים המורכבים מדמי רישיון חד-פעמיים, וכן דמי רישיון המשולמים מעת-לעת כפי שנקבע בהסכמים</p> <p>בהתאם לסעיף 8(ב) לחוק אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל, איגוד עסקי וכן ארגון צרכני רשאים להגיש לבית הדין להגבלים עסקיים התנגדות מנומקת בכתב להסדר, בתוך שלושים ימים מיום פרסום ההודעה זו ברשומות.</p> <p>ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור (למעט הקטעים אשר הוטל עליהם חסינון לצביור על פי החלטת בית הדין להגבלים עסקים מיום 13.2.2013 בתיק הי"ע 11333-02-13 ישראלכרט נ' הממונה ואח') בתיק הי"כ 8914 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, קומה ג', ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.</p> <p>פרופ' דיודי גילה הממונה על הגבלים עסקיים</p>
<p>ט' בניסן תשע"ג 20 במרץ 2013</p>
<p>¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.</p>

ח"ע 11333-02-13
בפני כבוד אב בית הדין חש' בן-אור

בית הדין להגבלים עסקיים
בית המשפט המחוזי בירושלים

בענין

ישראל קארט בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד צבי אגמון, משרד עורכי דין
מרח' קרן היסוד 36, ירושלים
טלפון: 02-5633205; פקס: 02-5639948

מבקשת האישור

ובענין

1. הממונה על הגבלים עסקיים

החלטה 17/03/2013
תיק 11333-02-13
שו' נאוה בן אור

ע"י ב"כ עו"ד יעל שיינקין או א
או עו"ד אחר מרשות ההגבלים
מרח' כנפי נשרים 22, ת.ד. 81
טלפון: 02-6556111; פקס: 30

נראה, כי לא יכול להיות חולק,
שהנתונים אשר הממונה מבקש את
גילויים מהווים סודות מסחריים.
ככל שיבקש גורם כלשהו להתנגד
להסדר הכובל ויטען כי קצרה ידו
מלהתנגד בשל החיסיון שהוטל על
פרטים מסויימים, בבקשת מבקשת
האישור, יתקיים בענין זה דיון.

2. לאומי קארד בע"מ
ע"י ב"כ פרופ' יובל לוי ואח'
מרח' נס ציונה 8, תל-אביב 04
טלפון: 03-5172303; פקס: 55

3. כרטיסי אשראי לישראל
ע"י ב"כ עו"ד פישר, בכר, חן
מרח' דניאל פריש 3, תל-אביב
טלפון: 03-6944111; פקס: 6

תגובת הממונה לבקשת ובקשה למתן הוראות בנוגע

הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") מתכבד
בע"מ (להלן: "ישראל קארט") מיום 6.2.2013 לחסות נתונים
התומך בה ובחנות הדעת המצורפת לה (להלן: "בקשת החיסיון").
תגובת הממונה לבקשות החיסיון כוללת מידע ונתונים חס
12.2.2013 ועל כן מתבקש בית הדין הנכבד לחסות את הסע
עד למתן החלטה סופית בבקשת החיסיון. נוסח מושחר ש
ויומצא לעיון המשיבות.

בית הדין הנכבד מתבקש לצמצם את החיסיון שהוטל ביום 3
או "ההחלטה") על בקשת האישור להסדרים כובלים שהו
האישור", התצוויר התומך בבקשת האישור וחוות-הדעת המצורפת לבקשת האישור, כלהלן:

(1) יוסר החיסיון מנתונים הנוגעים לחברה אחרת, ששמה לא מוזכר והמפורטים בסעיף 12
לבקשת החיסיון מיום 6.2.2013,

(2) יוסר החיסיון מנתונים המתייחסים לפרטי ההסכמים עם כאל ולאוני קארד והמפורטים
בסעיף 15 לבקשת החיסיון מיום 6.2.2013

בקשה לאישור הסדרים כובלים

בהתאם לסעיף 7 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן - חוק ההגבלים העסקיים), מוגשת בקשה לאישור הסדרים שפרטיהם מפורטים להלן.

א. הצד להסדרים הכובלים אשר מבקש החלטה:

ישראלכרט בע"מ (להלן - ישראלכרט)
מרח' המסגר 40 תל אביב
על ידי ב"כ אגמון ושות' רוזנברג הכהן ושות', משרד עורכי דין
דרך אגודת ספורט הפועל 1, הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג',
מלחה, ירושלים ת.ד. 4675 מיקוד 92149
טלפון מס': 02-5607607 פקסימיליה מס': 02-5639948.

ב. שמות הצדדים להסדרים ומעניהם:

לאומי קארד בע"מ (להלן - לאומי קארד)
מרחוב בן גוריון 11, בני ברק
ע"י ב"כ פרום יובל לוי ושות'
מרחוב נס ציונה 8, תל אביב 63904
טל' 03-5172303; פקס: 03-5164185

הסכם מיום 17.4.12:

ישראלכרט
בכתובת המפורטת לעיל.

כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - כ.א.ל.)
מרחוב תפוצות ישראל 13, גבעתיים
ע"י ב"כ פישר, בכר, חן ושות'
מרחוב דניאל פריש 3, תל אביב 64731
טל: 03-6944111; פקס: 03-6091116

הסכם מיום 14.5.12:

ישראלכרט
בכתובת המפורטת לעיל.

ג. צורת ההסדרים: בכתב.

ד. תיאור המסמכים הקובעים את ההסדרים ו/או הנוגעים לו:

- (1) הסכם עם כ.א.ל מיום 14 במאי 2012. ההסכם מצורף כנספח 1.
- (2) הסכם עם לאומי קארד מיום 17 באפריל 2012. ההסכם מצורף כנספח 2.

[REDACTED]

[REDACTED]

(שני ההסכמים יכוננו להלן – ההסכמים).

(3) החלטת הממונה מיום 14 במאי 2012 ליתן להסדרים פטור זמני ל-4 חודשים לפי

סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. ההחלטה מצורפת כנספח 3.

(4) החלטת הממונה מיום 8.8.12 להאריך את הפטור הזמני בחודש נוסף. ההחלטה

מצורפת כנספח 4.

(5) החלטת הממונה מיום 13.9.12 ליתן פטור להסכמים בתנאי שלא ישולמו דמי

הרישיון עליהם הוסכם בין הצדדים עבור זכות השימוש בקניינה של ישראלכרט

(להלן – החלטת הפטור). ההחלטה מצורפת כנספח 5.

ה. הנכס נשוא ההסדרים: על פי הוראות ההסכמים, מעניקה ישראלכרט רישיון ללאומי קארד

ולכ.א.ל. לסלוק עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי המותג "ישראלכרט" וכן זכות שימוש

בסימני המסחר של החברה, בשמות המסחריים ובסמלים של ישראלכרט ובכל קניין רוחני

רלוונטי אחר של החברה המתייחס למותג זה, והכל כמפורט בהסכמים (להלן – הזכויות).

ו. מהות הכבילה: בתמורה לזכויות שניתנו לאומי קארד וכ.א.ל. לשלם לישראלכרט

תשלומים המורכבים מדמי רישיון חד פעמיים (להלן – תשלום חד פעמי) וכן דמי רישיון,

המשולמים מעת לעת כקבוע בהסכמים. המדובר בתשלום המשולם בתום כל תקופה

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

יוער, והדבר יובחר להלן, כי חברת ישראלכרט סברה וסבורה כי לא מדובר בהסדר כובל

הדורש פטור או אישור, אולם משעמדת הממונה היתה שיש מקום לפנות אליו בבקשה, כך

עשתה חברת ישראלכרט.

ז. תקופת ההסדרים הכובלים: כ- 5 שנים, עד ליום 15.5.17.

ח. עיקרי הטעמים המצדיקים אישור ההסדרים בידי בית הדין:

לשיטתה של חברת ישראלכרט החלטת הפטור שגויה ומן הראוי היה לאשר את ההסכמים, ובפרט את דמי הרישיון שהוסכמו בין הצדדים. מכאן פנייה זו לבית הדין בבקשה שיאשר את ההסדרים אליהם הגיעו הצדדים החל מיום תחילת פעילות סליקת כרטיסי מותג ה"ישראלכרט" על ידי כ.א.ל ולאומי קארד.

בבקשה זאת נעמוד על כך שמאחר שישראלכרט חוייבה על ידי המדינה להעניק את קניינה לאחר (ממש כמו הפקעה), היא זכאית לתשלום עבור כך. נוסיף ונעמוד על כך שהתשלומים עליהם הוסכם בין הצדדים אין בהם כדי לפגוע בתחרות. לאחר מכן נבחן אחת לאחת את ההנמקות שבבסיס החלטת הפטור ונבהיר מדוע לשיטתנו אין בהן די כדי להצדיק את "הפקעת" קניינה של ישראלכרט בלא כל תשלום או פיצוי על כך.

לבקשה זו מצורפת חוות דעתו של מר מנחם פרלמן, המוגשת בתמיכה לעמדת ישראלכרט, ולפיה ההסדרים אינם מעוררים חשש לפגיעה בתחרות ויש לאשרם (להלן – חוות הדעת). כן מצורף תצהיר לתמיכה בעובדות הנכללות בבקשת האישור.

בד בבד עם הגשת בקשה זו מוגשת בקשה להטלת חיסיון על חלק מהנתונים הכלולים בבקשה ובחוות הדעת. לשם הנוחות ועל מנת למנוע ככל הניתן חשיפה של הסודות המסחריים, הנתונים עליהם מתבקש בית הדין להטיל חיסיון מסומנים כבר בגוף בקשה זו (מבוקש כי על הפריטים המסומנים [REDACTED] יוטל חיסיון כלפי כל צד ג' פרט ללאומי קארד וכ.א.ל ועל הפריטים המסומנים [REDACTED] יוטל חיסיון כלפי כל צד ג' כולל לאומי קארד וכ.א.ל.).

נתחיל בתיאור קצר של הרקע שהוביל לחתימת ההסדרים.

הרקע לחתימת ההסדרים

1. בחודש אוגוסט 2011 נחקק בכנסת תיקון מספר 18 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981 (להלן - התיקון לחוק). על פי התיקון לחוק, מנפיק גדול, שהוגדר בחוק כמנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל בשנה לפני כן, לא יסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיקו. סירוב בלתי סביר הוגדר, בין היתר, כהתניית תנאים בלתי סבירים (משמע שהתניית תנאים סבירים היא לגיטימית).

2. לאור התיקון לחוק, קיימה חברת ישראלכרט משא ומתן עם שתי החברות הפועלות בשוק הסליקה, לאומי קארד וכ.א.ל, על מנת להגיע עימן להסכם שיאפשר את פתיחת הסליקה במותג כרטיס הישראלכרט כפי שהורה המחוקק. משא ומתן זה הוביל להסכמים נשוא בקשה זו.

3. הצדדים פנו לממונה על ההגבלים העסקיים לשם קבלת פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. כפי שצינו לעיל, ישראלכרט לא סברה כי יש לפנות לרשות ההגבלים לקבלת פטור, אך מאחר שרשות ההגבלים העסקיים הבהירה שעמדתה היא שיש לקבל את אישור הממונה להסכמים האלה, הגישו הצדדים להסכמים בקשות לקבל פטור.

החלטת הפטור

4. בהחלטת הפטור קבע הממונה כי הוא מקנה להסדרים פטור בתנאים. כלומר, כי הוא מאשר את ההסדרים אך בתנאי שדמי הרישיון עליהם הסכימו הצדדים, שאמורים היו להשתלם בתמורה לזכויות השימוש שניתנו ללאומי קארד וכ.א.ל, לא ישולמו, וזאת מאחר שלשיטתו מדובר על תשלומים בין מתחרים שעשויים לפגוע בתחרות באופנים הבאים:

(א) תשלומים אלה יקלו על קביעת "מחיר רצפה" מתואם לתשלומים שיגבו מבתי

¹ בימים 20.12.11 - 31.12.12 התפרסמו הודעות בנק ישראל ולפיהן חברת ישראלכרט חיגה מנפיק גדול, בין היתר, בנוגע לכרטיס המותג "ישראלכרט".

העסק באופן זהה לעמלת הסליקה הצולבת.

(ב) התשלומים יעלו את עלויות המתחרים אל מול העלויות של חברת ישראלכרט והם עלולים לפגוע בכניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט".

(ג) התשלומים עלולים למנוע מישראלכרט להתחרות באופן אגרסיבי מול הסולקים החדשים, לאור העובדה שישראלכרט מרוויחה מקבלת תשלומים אלה גם כאשר היא מאבדת מחזורי סליקה עצמית של בתי עסק.

5. הממונה, התיר גביית תשלום חד פעמי עליו הוסכם בשל זניחותו.

6. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

7. [REDACTED]
[REDACTED]

8. מהחלטת הממונה עולה, כי עמדת הממונה הינה שישראלכרט אינה זכאית לקבל תמורה כלשהי ממתן רישיון הסליקה והזכויות השונות. [REDACTED]
[REDACTED] היא לא תהיה רשאית לגבות תשלומים מלאומי קארד ו.כ.א.ל בגין הענקת הרישיון (פרט לתשלום החד פעמי הזניח שצוין לעיל).

9. כפי שציינו לעיל, עמדה זו של הממונה שגויה וישראלכרט זכאית לקבל תשלום בגין הזכויות שהיא חוייבה לתת ללאומי קארד ו.כ.א.ל.

ישראלכרט זכאית לתשלום עבור הענקת קניינה לאחרים

10. חברת ישראלכרט יצרה את המותג "ישראלכרט" ופיתחה אותו במשך שנים רבות, היא השקיעה בקידומו והפצתו והפכה אותו למותג מצליח.
11. הצלחתה של ישראלכרט בפיתוח המותג וקידומו היא שהביאה את לאומי קארד וכ.א.ל לפעול לאורך השנים לפתיחת הסליקה בו. עם כניסת התיקון לחוק לתוקף וכאשר בשלו התנאים, הם ביקשו לקבל רישיון לסלוק את המותג "ישראלכרט". אין חולק, כי אלמלא השקעתה של ישראלכרט בקידומו והפצתו של המותג, לא היו לאומי קארד וכ.א.ל מעוניינות לקבל את הרישיון.
12. הזכויות של ישראלכרט במותג הזה – החל בסימני המסחר וכלה בזכות לסלוק את המותג – הן זכויות קנייניות של ישראלכרט.
13. זכויות אלו הן זכויות הזכאית להגנה (בהקשר זה, ראוי לזכור כי זכות הקניין פורשה בפסיקה באופן רחב ביותר - ככל זכות רכושית של אדם או כל אינטרס שיש לו ערך כלכלי; וראו בין היתר האמור ברע"א 3145/99 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' יצחק חזן ואח'; ע"א 6821/93 בנק מזרחי המאוחד נ' גבעת יואב - מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח').
14. ודוק: בספרות ובפסיקה נקבע לא אחת כי בהגנה על סימני מסחר וזכויות ממין אלה טמון ערך רב, שכן ההגנה יוצרת תמריץ בקרב היצרנים בפיתוח ושיפור מוצריהם, וכתוצאה כך בעידוד התחרות.
15. בשל כך, לסימני מסחר ערך כלכלי רב. בהקשר זה ראו לדוגמא, את שנאמר בעניין תא (י-ם) 8617/01 חברת ניו סאונד ליצירה אומנותית בע"מ נ' חברת מאסטר קאסיט בע"מ (פורסם בנבו, 8.12.2003) שם נפסק כי:

"מטעם זה, היינו, הטרחה שטרח בעל סימן המסחר בפיתוח המוניטין וזיהוי בין סימן המסחר לתוצרתו, וכן לאור הערך הכלכלי הרב הנלווה לסימן המסחר נקבע באנגליה ולאחר מכן גם בארץ, כי הן הזכות למוניטין, הן הזכות

בסימן המסחר, הרשום והבלתי רשום (אם עמד בתנאים המתאימים) היא זכות קניינית (ראו: בג"צ 228/65 פרומין נ' פרו-פרו ביסקוויט בע"מ, פ"ד יט(3) 337; בג"צ 296/85 סיאה סיאק האו (אנתוני) נ' רשם הפטנטים, פ"ד מ (4) 770). בבג"צ 460/87 FUJI ELECTRONICS MFG. CO. נ' רשם הפטנטים, פ"ד מב(1), 485, עמ' 491-492, חזר על כך בית המשפט העליון וקבע: "זכות בסימן מסחר כמוה כזכות בעלות או זכות קניינית" (לסיכום ההלכה בעניין זה ראו: ע' פרידמן, סימני מסחר, סעיף 1.2, עמ' 25). [...] כפי שציינתי בפתיח הדברים לסימן המסחר, ובעיקר סימן מסחר ידוע, ערך כלכלי רב. החשיפה של סימני המסחר, השמות והעיצובים של כלל המוצרים בטכנולוגים המתקדמות היא עצומה." (ההדגשה חוספה).

16. וכן ראו את שנאמר בע"א 563/11 ADIDAS SALOMON A.G נ' ג'לאל יאסין (פורסם בנבו, 27.8.2012):

"דין סימני המסחר וההגנה המוענקת על פיו לבעל הסימן הרשום הוא ענף אחד בשדה משפטי רחב יותר - דיני הקניין הרוחני - המעניקים הגנה על תוצר רוחני שעשוי להיות בעל ערך כלכלי. כמו כן חשוב לזכור כי זכות הקניין הרוחני, ככל זכות קניין אחרת, היא מסוג הזכויות ה"מיוחסות" הנהנות מהגנה חוקתית וחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו מורה אותנו שלא לפגוע בה (סעיף 3 לחוק)."

17. בענייננו, ישראלכרט, שהינה בעלת המוניטין, הזכויות וסימני המסחר בכרטיס ה"ישראלכרט", חויבה בחקיקה להעניק רישיון לאחרים לסלוק את כרטיס המותג.

18. כאשר מחייבים פלוני לתת לאחר את קניינו, הוא זכאי לפיצוי ולתשלום על כך. לדוגמא, ראו האמור בדב"א 1333/02 הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה נ' הורוויץ, נח (6) 289; להלן -

עניין חורוץ) שם דנו בסוגיות הקשורות לפגיעה בקניין ולזכות הפיצוי. וכך נאמר על ידי השופט

חשין:

15. הזכות לפיצויים בשל נטילת קניין או פגיעה בו, זכות היא הנגזרת מזכות הקניין...

21. אמת המידה הראשונה – והעיקרית – היא אמת המידה של צדק מתקן. זו היא הוראת סעיף 197 לחוק התיכנון והבניה. כאן תימצא לנו תחנת המוצא העיקרית למסע הפרשנות. פירוש: נטל הוא המוטל עלינו לעשות כמיטבנו להשיב את מצב הנפגע כבראשונה, ולו בפיצויים. מקום שאדם גוזל נכס מחברו – באלימות או שלא באלימות – יעשה המשפט כל אשר נדרש כדי להחזיר את הגזילה או את שוויה לבעליה. כך במקרקעין, כך במיטלטלין כך בממון, כך בכל זכות אחרת. ... זכאי הוא הנפגע, לכאורה, כי מצבו יושב כבראשונה – על דרך של תשלום פיצויים – אלא אם נקבע מפורשות אחרת, וזכאי הוא כי הוראות-חוק הגורעות מזכותו לפיצוי מלא תפורשנה על דרך הצימצום. (ההדגשות הוספו).

דברים דומים בדבר הצורך בפיצוי מי שנאלץ למסור את קניינו נאמרו גם בבר"מ 4443/03 עיריית חולון ואח' נ' רשות שדות התעופה בישראל (פס' 33 לפסק דינה של השופטת (בדימ') א' פרוקציה (פורסם בנבו, 17.7.2011)); בע"מ 4955/07 הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה נ' קרן תורה ועבודה (פס' 4 לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' ריבלין (פורסם בנבו, 26.10.10)); ובפסקי דין רבים נוספים.

19. לא יכולה להיות מחלוקת על עצם זכותה של ישראלכרט לקבלת תשלום בגין השימוש שעושים אחרים בקניינה, שימוש ממנו הם מפקים תועלת.

20. לקיחת קניין ללא פיצוי מהווה פגיעה בערכי יסוד, בחוק יסוד ומשמעה עשיית עושר על חשבונה של ישראלכרט.

21. ודוק: ככל שהמחוקק היה רואה לנכון לשלול פיצוי או תשלום מישראלכרט, הוא היה צריך לקבוע זאת מפורשות (ולא נכנס במקום זה לדיון האם קביעה כזו היתה סבירה בנסיבות העניין). וראו בהקשר זה את שנאמר בע"א 1761/02 רשות העתיקות נ' מפעלי תחנות בע"מ, ס (4) 545, מפי השופט חשין:

"... בצדק טוען בא-כוח העותרת, שכאשר דנים בחיקוק, הנותן סמכות לרשות לפגוע ברכושו של האזרח, אין לתת לאותו חיקוק פירוש המאפשר פגיעה כזו ללא תשלום פיצוי, אלא אם ברור וגלוי שהמחוקק התכוון לשלול זכות לפיצוי."

כן ראו את שנאמר בעניין הורוויץ המצוטט לעיל.

22. ובעניין שבפנינו, לא רק שאין הוראה של המחוקק כי לא תהיה זכות פיצוי, אלא להיפך. התיקון לחוק מגיע כי פתיחת שוק הסליקה תותנה בתנאים, ורק דרש שתנאים אלו יהיו סבירים [סעיף 36(ג)]:

"... לעניין זה, יראו, בין השאר, התניית תנאים בלתי סבירים, בידי מנפיק, להתקשרות עם סולק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים."

23. הווה אומר: נקודת המוצא היא שלישראכרט יש קניין, שנכפה עליה לתת אותו למתחרותיה על פי דין, אך היא זכאית על פי דין לקבל תמורה עליו.

24. זו נקודת המוצא, ואין בילתה.

25. תוצאת הדברים היא שיש למצוא איזון בין זכות הקניין למול הפגיעה הפוטנציאלית בתחרות.

26. בהחלטת הפטור לא נעשה כל איזון. משמעות החלטת הפטור היא שהתמורה בגין הקניין עומדת באופן מעשי על אפס (0).

27. אליבא דידנו, נקודת האיזון הראויה הינה המחיר ההסכמי, שכפי שאנו נראה בבקשה זו ובחוות הדעת המצורפת לה, אינו בעל פוטנציאל ממשי לפגיעה בתחרות.

המחיר הראוי הוא המחיר ההסכמי

28. ההסדרים שלפנינו הינם הסדרים אנכיים, במסגרתם חברה מעניקה רישיון או מוכרת תשומה לחברה אחרת, כאשר הרישיון או התשומה, משמשים את השני על מנת להתחרות בראשון.

29. מדובר בהסדר מסחרי נפוץ, הקיים בהרבה ענפים במשק, אשר נתפס במקרים רבים כפרו תחרותי וככלל אינו נתפס ואינו מפוקח כהסדר כובל.

30. בהסדרים שלפנינו, האינטרסים של הצדדים להסכם, שלא כמו החשש בהסכם סליקה צולבת, הם אינטרסים מנוגדים. לכ.א.ל וללאומי קארד אינטרס שדמי הרישיון יהיו נמוכים, ולישראכרט יש אינטרס שדמי הרישיון יהיו גבוהים, כמו בכל משא ומתן.

31. לאומי קארד וכ.א.ל, תמכירות את השוק היטב, אשר ידעו שעל ישראכרט מוטלת חובה חוקית להתקשר עימן, נשאו ונתנו עם ישראכרט בנוגע לתנאי הרישיון, וחתימתן על ההסכמים מעידה יותר מכל על כך כי הן הכירו בכך שלא ניתן לקבל רישיון מבלי לשלם תמורה סבירה בגינו, וכי דמי הרישיון שסוכמו אכן סבירים ומשקפים את אומד דעתם של הצדדים להסכם.

32. מכך עולה, כי המחיר ההסכמי, עליו תוסכם בין שני צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים המכירים את השוק, הוא מחיר המשקף את האיזון הראוי והוא המחיר הנכון.

33. אינדיקציה נוספת לכך שדמי הרישיון הינם ראויים, ניתן לגלות מהתבוננות במערכות דומות למערכת דכאן.

34. אכן, דרך המלך לקבוע מהו הערך הראוי של הזכות היא ללכת לבדוק באלו תנאים מסחריים מעניקים במקומות שונים בעולם זכות שכזו – זכות שימוש בכרטיס מהסוג הזה – כלומר, כרטיס פרטי שפועל במערכת משולשת ונותן רישיון – וכמה משלם מקבל הזכות בעבור כך. מהחלטת הפטור לא עולה כי כך נעשה בענייננו.

[REDACTED] 35.

[REDACTED]

[REDACTED] 36.

בענייננו, לאומי קארד וכ.א.ל. [REDACTED]
אינן תורמות מאומה לפיתוח הרשת, אלא מקבלות אותה במלוא היקפה תודות להשקעתה הרבה של חברת ישראלכרט.

מאחר שמדובר במערכת כרטיסי אשראי פרטית דומה, ניתן ללמוד ממנה מהי אמת המידה 37.
לסכום שישראלכרט צריכה זכאית לקבל עבור זכויותיה בדין.

[REDACTED] 38.

[REDACTED] 39.

[REDACTED]

[REDACTED] 40.

הרי שדמי הרישיון בענייננו סבירים וראויים.

41. הווה אומר: המחיר ההסכמי הוא המחיר הראוי.

42. נעבור עתה ונראה כי דמי הרישיון עליהם הוסכם, אינם יכולים לפגוע בתחרות ברמה המצדיקה את שלילת קניינה של ישראלכרט ללא כל תשלום.

ההסכמים אינם פוגעים בתחרות במידה המצדיקה שלילת זכותה של ישראלכרט לקבל תשלום עבור קניינה

43. תוצאת התיקון לחוק צפויה להרחיב את הגדרת השוק, כך שהשוק יהיה סליקת כלל המותגים העיקריים על ידי כל המתחרים, כאשר בית עסק יקבל את שירותי הסליקה של כל המותגים העיקריים מאותו סולק. במצב שכזה החשבון הכלכלי הנכון חייב להיעשות ביחס ל"סל" סליקה

כל המותגים בבית העסק.

44. לפיכך, הדרך הנכונה לבחון את הדברים הינה לא בחסתכלות על מותג ה"ישראל" בלבד אלא על כלל שוק כרטיסי האשראי הנסלקים עתה בסליקה צולבת.

45. זו היתה הטענה של החברות האחרות בשוק כל השנים, זו היתה עמדת המחוקק בחוקקו את חתיקון לחוק וזו היתה עמדת הרגולציה לאורך כל השנים. וכך, לדוגמא, נאמר בדברי החסבר להצעת החוק בעניין זה כאשר תואר הסעיף הרלבנטי לענייננו:

"כדי לאפשר לספקים (בתי עסק) להתקשר בהסכם סליקה עם סולק אחד בלבד עם סליקת עסקאות בכל כרטיסי החיוב, ובכך להגביר את התחרות בתחום הסליקה, בעיקר על עמלת בית העסק המשולמת על ידי הספקים בגין שירותי הסליקה."

46. כלומר, השוק הרלבנטי עליו יש לבחון את השפעת ההסכמים הוא כלל השוק ולא שוק המותג הספציפי.

47. מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, עולה כי כאשר מתבוננים על כל השוק, כפי שצריך ונכון לעשות, אזי דמי הרישיון צפויים להיות כ- [] בלבד מסך ההכנסות של הסולק מבית העסק, וכ- [] בלבד מסך הרווח אחרי הוצאות התפעול המשתנות. ודוק: לצורך החישוב נלקח השיעור המקסימלי, וברור שאם בו אין חשש, אזי בכל שיעור מתחתיו אין חשש.

48. זאת ועוד. כעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה, בבית עסק קטן, היקף תשלומי הרישיון מסך הכנסותיו של סולק בבית העסק יהיו [] מהמחזור; בבית עסק בינוני יהיה מדובר על [] מהמחזור; ובבית עסק גדול [] מהמחזור. כלומר, מדובר בשיעור זעום שבכל מקרה מהווה הרבה פחות [] מהכנסותיו.

49. כעולה מחוות הדעת המצורפת, התמורה בהסדרים מסחריים כדוגמאת אלו שלפנינו, תעלה חששות תחרותיים רק אם מדובר במחירים מופרזים (Excessive Pricing) של בעל מונופולין, או

שמדובר ב- Price Squeeze. נראה עתה כי בענייננו אלו אינם מתקיימים.

50. כעולה מחוות הדעת, על מנת לענות על השאלה האם דמי הרישיון יכולים להיחשב כמחירים מופרזים, יש לבחון את דמי הרישיון בהשוואה לדמי הרישיון שנגבים על ידי גופים אחרים ובחשוואה לתועלת הכלכלית שמניב הרישיון למקבלו.

51. כפי שעמדנו לעיל, [REDACTED]

52. כעולה מחוות הדעת, מנתוני השוק לגבי רווחיות סליקת כרטיסי האשראי, משקלם של דמי הרישיון בהכנסות וחרווחיות הכוללת של החברות מהסליקה, עולה שדמי הרישיון מהווים חלק קטן מהרווחיות הצפויה למקבל הרישיון מקבלת הרישיון.

53. הווה אומר, אין מדובר במחיר מופרז.

54. אף אין מדובר בסיטואציה של Price Squeeze. ההגדרה המקובלת בספרות ל- Price Squeeze הינה:

"A price squeeze occurs when a vertically integrated firm supplies an input to its downstream competitors at a price that generates a profit margin so low that the competitors exit the downstream market".

וראו האמור ב Carlton, Should "Price Squeeze" Be a Recognized Form of Anticompetitive Conduct?, 4 J. Competition Law & Economics 271 (2008).

55. הגדרה זו חוזרת גם בפסיקה האמריקאית (Town of Concord v. Boston Ed. Co., 915 F.2d (1st Cir. 1990)).

"... A price squeeze occurs when the integrated firm's price at the first level is too high, or its price at the second level is too low, for the independent [downstream firm] to cover its costs and stay in business."

וכן ב *Link line Communs, Inc v. Cal, Inc.* 503 F.3d 876 (9th cir. 2007).

56. היינו, החשש הוא מפני קביעת מחירים על ידי חברה הפועלת אנכית לאורך שרשרת האספקה באופן שהמרווח שבין מחיר התשומה שנקבע במעלה השרשרת לבין מחיר המוצרים במורד השרשרת יהיה נמוך באופן שלא יאפשר קיומה של תחרות במורד שרשרת האספקה מצד מתחרים.

57. הטיפול המחמיר יותר כלפי חששות מסוג Price Squeeze נהוג בקהילה האירופאית (בארה"ב יש ויכוח על עצם העילה). להלן ציטוט מהנחיות הנציבות האירופאית הרלבנטיות:

"Finally, instead of refusing to supply, a dominant undertaking may charge a price for the product on the upstream market which, compared to the price it charges on the downstream market(8), does not allow even an equally efficient competitor to trade profitably in the downstream market on a lasting basis (a so-called 'margin squeeze'). In margin squeeze cases the benchmark which the commission will generally rely on to determine the costs of an equally efficient competitor are the LRAIC of the downstream division of the integrated dominant undertaking (9)."

וראו Guidance on the commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant undertakings, European Commission, 2009

58. למעשה, לפי הנחיות אלו די להראות שמתחרה יעיל לפחות כמו נותן הרישיון יוכל להרוויח. היינו, בענייננו, די בכך שעל פי הנתונים של לאומי קארד ו.א.ל, הם ירוויחו מחסליקה לאחר תשלום דמי הרישיון (שכן ברור שמצב דברים כזה יש כיסוי לכל העלויות, לא רק לעלויות התופתיות לטווח הארוך) כדי להביא למסקנה שאין בענייננו price squeeze.
59. כעולה מחוות הדעת, במקרה הנדון במגזר הסליקה של החברות המתחרות קיימת רווחיות לאחר הפחתת דמי הרישיון, כלומר קל וחומר שיש כיסוי של העלויות התוספתיות של הטווח הארוך.
60. לפיכך ברור שחברות כרטיסי האשראי המתחרות תוכלנה לכסות את כלל עלויותיהן גם לאחר תשלום דמי הרישיון המבוקשים.
61. הוזה אומר, התשלומים הנוספים שנקבעו בהסכמים אינם מופרזים, ואינם מעלים חשש ל – Price Squeeze.
62. כלומר: שיעורי רווח אלו אינם מפחיתים את המוטיבציה של המתחרות שכן שחקן רציונלי יפעל למקסם את סך רווחיו, וכל עוד הרווח חיובי, לא ימנע מלהתחרות.
63. בשים לב לנתונים המפורטים לעיל, וכעולה מחוות הדעת, אין מדובר בדמי רישיון בשיעור שיכול להיחשב כחסם לתחרות או כמעלה חשש תחרותי המצדיק את שלילת קניינה של ישראלכרט ללא כל תשלום.

אינדיקציה לסבירות ההסדרים - סיוטת ההוראות שהפיץ הממונה בשנת 2005

64. אינדיקציה לסבירות של ההסדרים ודמי הרישיון שנקבעו בהם ניתן למצוא בעמדה קודמת של הממונה, שניתנה לפני מספר שנים - כאשר לשיטת הממונה עצמו - השוק היה אז פחות תחרותי (שכן אז עוד לא היתה סליקה צולבת גם של כרטיסי מאסטרקארד). ונסביר.

65. במאי 2005 הכריז הממונה על ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת עסקאות הנעשות בכרטיסי חיוב מסוג ישראלכרט ו-MasterCard (להלן – החכרזה).
66. מספר חודשים לאחר ההכרזה שלח הממונה לישראלכרט טיוטת הוראות לבעל מונופולין, שמטרתן היתה פתיחת הסליקה בכרטיס הישראלכרט. טיוטת ההוראות מצורפת כנספח 6.
67. כפי שניתן לראות בנקל, הממונה סבר, בתנאי שוק שלשיטתו היו פחות תחרותיים מהיום (וכאשר ישראלכרט היתה מוכרזת כבעלת מונופולין - בניגוד למצב הנוכחי) - בעניין דמי הרישיון, כי ראוי שישולם סכום לישראלכרט בגין הרשות לסלוק את כרטיסיה, בנוסף לתשלום העמלה הצולבת שצריכה להיות משולמת למנפיק.
68. הווה אומר, אף הממונה עצמו היה בדעה כי יש מקום ליתן לישראלכרט תשלום ייעודי כאשר כופים עליה (בהוראות לבעל מונופולין או בחקיקה) לתת את קניינה לאחר.
69. אין ברור לישראלכרט כיצד עמדתה של הרשות השתנה מהקצה אל הקצה, וכל זאת בעת שהשוק כיום פתוח ותחרותי יותר מכפי שהיה בשנת 2005.

החלטת הפטור שגויה

70. אחרי שנימקנו מדוע יש לאשר את ההסדרים כלשונם, נבקש לבחון אחת לאחת את ההנמקות הנכללות בהחלטת הפטור ונראה כי אין בהן ממש.
71. כאמור, הממונה ביסס את החלטתו על שלוש הנמקות – החשש מקביעת מחיר "רצפה", החשש מפגיעה בכניסה עתידית של מתחרים חדשים לסליקת ישראלכרט והחשש כי התשלום יגרום לישראלכרט לא להתחרות.
72. בטרם נתייחס לכל אחת מההנמקות הללו, ונראה כי אין בהן כדי להצדיק את התוצאה של מתן קניינה של ישראלכרט ללא פיצוי כלשהו, נבקש לעמוד במספר מילים על החסר הקיים לשיטתנו בהחלטת הממונה.

הממונה לא הרים את נטל ההוכחה הנדרש

73. חברת ישראלכרט סבורה כי על מנת לקבוע כי דמי הרישיון עשויים לפגוע בתחרות במידה כזו המצדיקה שלילת תשלום לישראלכרט עבור הענקת קניינה, עבור הענקת הזכויות, היה על הממונה להרים נטל הוכחה מינימלי.

74. ודוק: אין המדובר ב"הסדר כובל" רגיל שמובא לאישורו של הממונה, אלא בהסדרים שהתגבשו לאחר שהמחוקק, בצוותא עם הממונה, כפו על ישראלכרט להתקשר בהסכמים.

75. בנסיבות אלה, כאשר הממונה מגיע לכלל החלטת שמשמעותה כה דרמטית, פגיעה בזכות הקניין של ישראלכרט כבמקרה שלפנינו, שהינה כאמור זכות יסוד, עליו לנמק זאת. זאת, תוך הצגת חוות דעת כלכלית או ניתוח אמפירי – מספרי כלשהו, או לכל הפחות, מתן אינדיקציה כלכלית כלשהי שתתמוך בעמדתו.

76. למרבה הפליאה פרט לאזכור שלושה נימוקים בפסקה אחת (נימוקים שאף סותרים זה את זה), אין ביסוס אמיתי לחששות המועלים על ידו.

77. אף אין כל התייחסות לטענות ישראלכרט בדבר מהות ההסכמים, או לעובדה כי דמי הרישיון אמורים להיות משולמים בתמורה להענקת זכויות. טיעונים אלו לא מופיעים כלל בהחלטת הפטור; וממילא אין הממונה מתמודד איתם.

78. נבקש עתה להתייחס לגופן של ההנמקות הנזכרות לעיל ולהראות כי אין באף לא אחת מהן דבר ראשון ראשון ואחרון אחרון.

אין חשש מהפיכת דמי הרישיון למחיר רצפה

79. ההנמקה הראשונה של הממונה לחשש התחרותי, הינה:

"ודוק, ככל שמבנה העלויות של ישראלכרט ומתחרותיה בסליקת המותג "ישראלכרט" אינו זהה, וככל שיש בידי ישראלכרט להשפיע על מבנה העלויות של מתחרותיה באמצעות

התשלומים הנוספים על העמלה הצולבת, הרי
שתשלומים אלו עלולים לגרום לפגיעה של
ממש בתחרות ובציבור: ראשית, הם יקלו על
קביעת מחיר "רצפה" מתואם לתשלומים
שיגבו מבתי העסק באופן זהה לעמלת הסליקה
הצולבת."

80. היינו, הממונה מעלה חשש כי דמי הרישיון הינם כמו העמלה הצולבת ולכן יש בהם כדי לקבוע מחיר רצפה.
81. אלא שכפי שציינו לעיל, בניגוד לעמלה הצולבת, שם לכל הצדדים אינטרס זהה, הרי שבנסיבות ההסכמים דכאן לצדדים אינטרסים מנוגדים.
82. עובדה זו משליכה על כך שדמי הרישיון שנקבעו הינם ראויים ומשקפים את המחיר הנכון.
83. יתירה מזו: אף אם היה צורך הממונה בסענתו והדבר יהווה מחיר רצפה, לא הבנו מדוע יש בכך כדי לפגוע בתחרות? שהרי כבר כיום קיימת עמלה צולבת שמהווה – כך לשיטתו – מחיר רצפה, ובכל זאת מתקיימת תחרות.
84. זאת ועוד. דמי הרישיון שונים במהותם מהעמלה הצולבת והם נועדו לשלם על רכיב שאינו קשור לעמלה הצולבת.
85. בהסדרים נשוא בקשה זו, שהינם הסדרים אנכיים במהותם, ישראלכרס היא המנפיקה ובעלת הרשת. כאשר דמי הרישיון הינם תמלוגים להם זכאי נותן הרישיון - בעל הרשת - במעמדו ככזה ללא קשר עם זכאותו כמנפיק לעמלת הסליקה הצולבת.
86. העמלה הצולבת, כפי שמעיד עליה שמה, משולמת בין חברות כרטיסי האשראי סולקות לבין חברות כרטיסי אשראי מנפיקות אשר תפקידה לכסות למנפיקים, ככאלו, עלויות מסוימות. תשלום הדדי זה, הוא הבסיס לכך ששיעור העמלה הצולבת הופך למרכיב עלות בסיסי ("רצפה") לעמלת בית העסק, והכל כפי שמוסבר בחוות הדעת.

87. וחשוב לדעת: העמלה הצולבת אינה כוללת כל רכיב תשלום עבור הרישיון או הזכויות השונות. שהרי במסגרת המתודולוגיה שנקבעה על ידי בית הדין לחישוב עמלת המנפיק נקבע כי זו תחושב על בסיס עלויות הבטחת תשלום, עלויות אישור עסקה ועלות מימון אשראי חופשי. העמלה לא כוללת, ולא אמורה לכלול, את עלות החברות ברשת, השימוש בסימני המסחר ושאר התועלות שמקבל משתתף חדש ברשת.

88. העמלה הצולבת בישראל אף לא כוללת את התשלומים למנהלי הרשת (החברות הבינלאומיות). במסגרת קביעת המתודולוגיה לחישוב העמלה קבע המומחה הראשון שמונה על ידי הממונה (ד"ר בכר) כי חלק מחתשלום לארגונים הבינלאומיים הוא עלות משותפת, היות והיא קשורה למתן שירותים התומכים באופן ישיר בהבטחת התשלום (כגון – קביעת כללים לברור עסקאות בישראל; פיתוח טכנולוגיות ושיתוף בידע וכו').

89. באופן ספציפי נקבע, כי החלק של התשלומים לארגונים הבינלאומיים שיוחס לעמלת המנפיק יחושב באופן הבא: ראשית ייאמד (על בסיס שיחות עם "ויזה אירופה") החלק מתוך התשלומים שיש לייחס בעבור החברות ברשת. ומתוך חלק זה ייוחס לעמלת המנפיק חלק יחסי על פי מקדם עלויות ישירות. מקדם העלויות הישירות נקבע כיחס שבין סך העלויות הישירות המזכות לבין סך העלויות הישירות.

90. כעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, העמלה הצולבת, כפי שחושבה על ידי הכלכלן של רשות ההגבלים העסקיים, אינה משקפת בשיטת החישוב את תשלומי הזיכיון והתמלוגים הרלבנטיים בעבור השימוש וזכות ההצטרפות לרשת, או את תשלומי הרישיון בגין זכויות הסליקה.

91. אם כך, בהיעדר גביית תשלומים נוספים מעבר לעמלה הצולבת, ישראלכרט לא תקבל תמורה כלשהי בעבור השימוש במותג מפעילות הסליקה שתבצענה החברות כ.א.ל ולאומי קארד בכרטיסי "ישראלכרט".

92. אלא שכפי שציינו לעיל, המחוקק בפירוש הניח שיהיו תנאים ויהיה תשלום עבור הזכויות הקנייניות שמוענקות כאן. אילו רצה המחוקק לקבוע אחרת, היה עליו – כך קובעת ההלכה

הפסוק והשכל הישר – לקבוע זאת במפורש.

93. בסיום דברינו בפרק זה, נבקש להתייחס לסענה אפשרית ולפיה את הרווח בגין המוניטין והבעלות במותג צריכה חברת ישראלכרט להפיק מפעילות ההנפקה בכרטיסי "ישראלכרט". משמעות סענה זו היא קיומו של סבסוד צולב במסגרתו רק מצד ההנפקה יש להפיק את הרווח הראוי בגין הבעלות במותג ובמוניטין. סענה שכזו עומדת בסתירה לעקרון היסוד שנקבע ולפיו בכל אחד מהשווקים (צד ההנפקה וצד הסליקה) צריכים הצרכנים לשלם מחיר שמשקף את כלל התמורה הראויה בגין השירותים באותו שוק

אין בדמי הרישיון כדי למנוע את "כניסת" לאומי קארד וכו.א.ל. לשוק כרטיס מותג ה"ישראלכרט"

94. ההנמקה השניה של הממונה העומדת בבסיס החשש לפגיעה בתחרות הינה:

"שנית, מאחר שתשלומים אלו יעלו את עלויות המתחרים בסליקת המותג "ישראלכרט" אל מול העלויות של חברת ישראלכרט, הם עלולים לפגוע בכניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט".

95. נודה: הפכנו בסעיף זה חזור והפוך, ואין אנו משוכנעים למה התכוון הממונה, שכן הניסוח מותיר פתח לשתי פרשנויות, ועל כן נתייחס לשתייהן.

96. ככל שהממונה התכוון לכך שהעובדה שהעלויות של המתחרים תהיינה שונות מעלויותיה של ישראלכרט ולכן הן לא תוכלנה להתחרות עם ישראלכרט, נשיב:

97. אשר לסענה המשתמעת מהחלטת הפטור כאילו יש בעיה כלשהי בכך שלחברות אין מבנה עלויות הומוגני – נודה כי בכל הכבוד, לא ירדנו לסוף דעתו של הממונה. שהרי מבנה העלויות של חברות מתחרות אף פעם לא הומוגני, ואין בעובדה זו כשלעצמה כדי למנוע תחרות (והרי גם בסיס העלויות עליהן השתית המומחה את שיעור העמלה הצולבת אינו זהה).

98. בנוסף, כעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, היעדר זהות והומוגניות בין מתחרים במבנה העלויות מאפיינת את מרבית השווקים ואינה צריכה כשלעצמה להוות בעיה.
99. במקרה כאן, לישראלכרט יתרון כתוצאה מכך שהשכילה לפתח מותג עצמאי, והיא זכאית לתמורה בעבור כך, כל עוד אין מדובר בחסם המונע מהמתחרים להיכנס לשוק. כמפורט בחוות הדעת, הסכומים המדוברים אינם יכולים להוות חסם.
100. יתירה מזו. כפי שעמדנו לעיל, הדרך הנכונה לבחון את הדברים הינה שוק סליקת כלל המותגים העיקריים ולא התבוננות במותג ה"ישראלכרט" בלבד.
101. כעולה מחוות הדעת, וכפי שכבר ציינו, חששות תחרותיים יתעוררו רק אם מדובר במחיר מופרז (Excessive Pricing) של בעל מונופולין או שמדובר ב- Price Squeeze (או Margin Squeeze).
102. כפי שצינו לעיל, וכעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, בבית עסק קטן היקף תשלומי הרישיון מסך הכנסותיו של סולק בבית העסק יהיה [] ממחזור ההכנסות; בבית עסק בינוני יהיה מדובר על [] מהמחזור; ובבית עסק גדול [] מהמחזור.
103. בשיעורים כה נמוכים של העלות מתוך סך ההכנסות של הסולק מבית העסק לא יכול כלל לעלות סיעון שמדובר בחסם כניסה. ולהפך. מתחרה רציונאלי ישאף למקסם את סל מותגי הסליקה שהוא מציע ובכך להשיא את הרווח הכולל מהפעילות.
104. מדוגמאות אלו עולה שהחשש הלכאורי שהועלה לפיו התשלומים שתגבה חברת ישראלכרט יחסמו כניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט" אינו חשש סביר.
105. אשר לפרשנות השניה האפשרית של טענת הממונה, והיא כי דמי הרישיון ימנעו את כניסתם של מתחרים חדשים – שאינם לאומי קארד וכ.א.ל. ככל שזו היתה כוונת הממונה – הרי שעם כל הכבוד, לכך אין מקום בהחלטה הנוגעת להסכמים אליהם הגיעה ישראלכרט עם מתחרות קיימות בשוק, חברות בעלות חוסן כלכלי, אשר מכירות את השוק ואת יכולתן להתחרות בו.
106. ככל שיבוא מתחרה חדש, ממילא יהיה צריך לחתום אף איתו על הסכם להקניית זכות השימוש

במותג ובזכות הקניינית הנלוות, והסכם זה יובא לאישורו של הממונה. ככל שהממונה יסבור אז כי קיים חשש שהתשלומים הללו מונעים כניסה של מתחרה חדש אל השוק, יפעל בעניין.

107. אין כל הצדקה לערב היום שיקולים תיאורטיים בעת בחינת הסכמים עם מתחרים שאינם חדשים, שמכירים את השוק ושחתימתם על ההסכמים מעידה על כך שהם היו בטוחים ביכולתם להתחרות בתנאים הללו.

אין ממש בסענה כי יהיה כדאי לישראלכרט לא להתחרות על בתי העסק

108. ההנמקה האחרונה של הממונה, הינה כדלקמן:

"שלישית, הם עלולים למנוע מישראלכרט להתחרות באופן אגרסיבי מול הסולקים החדשים, לאור העובדה כי ישראלכרט מרוויחה מקבלת תשלומים אלו מהחברות הסולקות, גם כאשר היא מאבדת מחזורי סליקה עצמית של בתי עסק."

109. לסעמנו, נימוק זה עומד בסתירה לנימוקים האחרים שהעלה הממונה. שהרי אם הנימוק הזה נכון, כיצד ידור בכפיפה אחת עם הנימוק שדמי הרישיון הללו מונעים כניסה של אחרים לשוק? זה הרי דבר והיפוכו.

110. זאת ועוד. על סמך מה מתבססת ההנמקה הזו? האם נעשה ניתוח כלשהו שמעיד כי הנמקה זו אפשרית בכלל? כפי שציינו, בהחלטת הפטור אין לא הנמקה ולא ראיה כלשהי. ולא בכדי.

111. לגופו של עניין, מחוות הדעת המצורפת עולה, כי דמי הרישיון מזעריים ביחס לרווח של ישראלכרט אותן תרוויח יותר מגיוס ושימור בתי עסק. הווה אומר: הנתונים מוכיחים כי לישראלכרט יהיה שווה להתחרות על בתי העסק שכן מכך היא תרוויח באופן משמעותי יותר.

החלטת הפטור יוצרת אפליה בין ישראלכרט לארגונים הבינלאומיים

112. בהחלטת הפטור מתייחס הממונה למסטרקארד וויזה, [REDACTED] ומסביר כי לשיטתו לא ניתן ללמוד מההשוואה ולתת לישראלכרט לגבות כמותן, [REDACTED]

שכן ישראלכרט אינה מספקת את אותם שירותים שמספקות מסטרקארד וויזה. וכך אומר
הממונה:

"ייתאמר כבר עתה, כי השירותים המוענקים על
ידי ישראלכרט הינם מצומצמים לעומת היקף
השירותים והזכויות המוענקים למחזיקות
הרישיון מאת מותגים בינלאומיים אחרים,
כדוגמת המותגים ויזה ו- Mastercard (להלן:
"המותגים הבינלאומיים").

113. ובהמשך:

"מצאתי כי נראה, על פניו, שלא קיימת הצדקה
לגביית השלומים בגן שירותים נוספים, שכן
להבדיל מהמותגים הבינלאומיים, ישראלכרט
עתידה לספק שירותים מצומצמים יחסית
ללאומי קארד ולכאל."

114. דומה בעינינו כי שגגה נפלה מלפני הממונה.

115.

116. כמפורט בחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, הגבייה של דמי מחזור המשקפים את התשלום עבור
הרישיון והזכות להשתמש בקניין – וזאת בנוסף לעמלות תפעוליות, הוא הנוהג המקובל בעולם,

117. הווה אומר, כמות השירותים שנותנות החברות הבינלאומיות אינה רלבנטית לשאלה האם וכמה
ראוי לשלם לישראלכרט עבור זכות השימוש בקניינה,
והדבר כלל אינו קשור לדמי הרישיון.

118. לפיכך, משמעות החלטת הפטור היא יצירת אפליה בין ישראלכרט, שלשיטת הממונה לא זכאית

לקבל דבר בעבור קניינה, ובין החברות הבינלאומיות, [REDACTED]
[REDACTED] וזאת, מבלי שהממונה הראה שוני כלשהו בסוג הזכויות הקנייניות הניתנות על ידן
לעומתן סוג הזכויות הקנייניות הניתנות על ידי ישראלכרט.

סיכום

119. ישראלכרט הקימה, פיתחה והשקיעה בקידום מותג "יחודי" - כרטיס אשראי ישראלי פרטי, כרטיס
ה"ישראלכרט".
120. לחברת ישראלכרט זכויות קניין במותג זה. זכויות קניין המוגנות בדין הישראלי בחוק יסוד: כבוד
האדם וחירותו.
121. עם חקיקת התיקון לחוק הבנקאות, זכות הקניין של ישראלכרט נסוגה מפני אינטרס אחר, אינטרס
התחרות, שהורה לישראלכרט לפתוח את הקניין שלה לרשותם של אחרים.
122. לנגד עיני המחוקק עמדה טובת בתי העסק ולא העברת רווח מחברה אחת לשנייה. לכן אף היתה
התייחסות מפורשת בחוק לכך שתנאים סבירים הם מותרים.
123. ישראלכרט פעלה בהתאם לחוק והתקשרה בהסכמים נשוא בקשה זו לשם מתן זכות הסליקה
בכרטיס מותג ה"ישראלכרט" ללאומי קארד ולכ.א.ל. חברות אלו הסכימו, לאחר משא ומתן שנערך
בין כל אחת מהן לבין ישראלכרט, לשלם דמי רישיון לישראלכרט בתמורה לאותן זכויות המוענקות
להן, מתוך הכרה והבנה כי לישראלכרט זכות לקבל תמורה הולמת בעד השימוש בקניינה.
124. דמי רישיון אלו הינם סבירים, [REDACTED]
[REDACTED], לבטח בשים לב לכך שללאומי
קארד ולכ.א.ל אין כל תרומה לפיתוח הרשת.
125. כפי שעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, אין בדמי הרישיון כפי שסוכם בין הצדדים כדי
להביא לפגיעה בתחרות וזאת מאחר שהם אינם בגדר מחיר מופרז (Excessive pricing) והם
אינם גורמים ל-Price squeeze.

126. מניעת האפשרות מישראלכרט לגבות את דמי הרישיון עליהם סוכם בהסכמים, משמעה הותרתה ללא כל תמורה בגין הזכויות הקנייניות שהיא הקנתה ללאומי קארד ולכ.א.ל, וללא כל פיצוי בגין הפקעת קניינה בחקיקה. וכל זאת, תוך יצירת אפליה בין ישראלכרט לבין חברות בינלאומיות אחרות בלא כל הצדקה ראויה.

127. פגיעה כזו הינה פגיעה שלא לצורך, וקל וחומר שמדובר בפגיעה "במידת העולה על הנדרש", אשר אין לה כל הצדקה ולבטח שהממונה לא הניח הצדקה ראויה בבקשת הפטור.

128. לפיכך, בית הדין הנכבד מתבקש לאשר את ההסכמים ולאפשר לישראלכרט לגבות את דמי הרישיון שסוכם בין הצדדים - החל מיום תחילת פעילות סליקת כרטיסי ישראלכרט על ידי כ.א.ל. ולאומי קארד - ובכך לאפשר לה לקבל פיצוי מסוים, אף אם נמוך משוויה של זכות הקניין, בגין חיובו להעניק את קניינה לאחרים.

טל מילר
טל מילר, ע"ד

ב"כ חברת ישראלכרט

טל מילר
צבי אגמון, ע"ד

חיום: 6 בפברואר, 2013

תצהיר

אני הוד"מ, עמינדב אלפן, נושא ת.ז. שמספרה 55290654, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת, וכי אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק באם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני משמש כמנהל אסטרטגיה בחברת ישראלכרט בע"מ.
 2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בבקשה לאישור הסדרים כובלים המוגשת לבית הדין להגבלים עסקיים (להלן – **הבקשה**).
 3. המסמכים הקובעים את ההסדרים או הנוגעים לו:
 - (א) הסכם עם כ.א.ל מיום 14 במאי 2012. ההסכם מצורף כנספח 1.
 - (ב) הסכם עם לאומי קארד מיום 17 באפריל 2012. ההסכם מצורף כנספח 2.

 - (שני ההסכמים יכוננו להלן – **ההסכמים**).
 - (ג) החלטת הממונה מיום 14 במאי 2012 ליתן להסדרים פטור זמני ל-4 חודשים לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. ההחלטה מצורפת כנספח 3.
 - (ד) החלטת הממונה מיום 8.8.12 להאריך את הפטור הזמני בחודש נוסף. ההחלטה מצורפת כנספח 4.
 - (ה) החלטת הממונה מיום 13.9.12 ליתן פטור להסכמים בתנאי שלא ישולמו דמי הרישיון עליהם הוסכם בין הצדדים עבור זכות השימוש בקניינה של ישראלכרט (להלן – **החלטת הפטור**). ההחלטה מצורפת כנספח 5.
4. הנכס נשוא ההסדרים: על פי הוראות ההסכמים, מעניקה ישראלכרט רישיון ללאומי קארד ולכ.א.ל לסלוק עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי המותג "ישראלכרט" וכן זכות שימוש בסימני המסחר

של החברה, בשמות המסחריים ובסמלים של ישראלכרט ובכל קניין רוחני רלוונטי אחר של החברה המתייחס למותג זה, והכל כמפורט בהסכמים (להלן – **הזכויות**).

5. מהות הכבילה: בתמורה לזכויות שניתנו התחייבו לאומי קארד וכ.א.ל לשלם לישראלכרט תשלומים המורכבים מדמי רישיון חד פעמיים (להלן – **תשלום חד פעמי**) וכן דמי רישיון, המשולמים מעת לעת כקבוע בהסכמים. המדובר בתשלום המשולם בתום כל תקופה

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

על פי עצת יועצי במשפט, חברת ישראלכרט סברה וסבורה כי לא מדובר בהסדר כובל הדורש פטור או אישור, אולם משעמדת הממונה היתה שיש מקום לפנות אליו בבקשה, כך עשתה חברת ישראלכרט.

6. תקופת ההסדרים הכובלים: כ- 5 שנים, עד ליום 15.5.17.

חרקע לחתימת ההסדרים

7. בחודש אוגוסט 2011 נחקק בכנסת תיקון מספר 18 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981 (להלן – **התיקון לחוק**). על פי עצת יועצי במשפט, על פי התיקון לחוק, מנפיק גדול, שהוגדר בחוק כמנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל בשנה לפני כן, לא יסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיק¹. סירוב בלתי סביר הוגדר, בין היתר, כהתניית תנאים בלתי סבירים (משמע שהתניית תנאים סבירים היא לגיטימית).

8. לאור התיקון לחוק, קיימה חברת ישראלכרט משא ומתן עם שתי החברות הפועלות בשוק

בימים 20.12.11 – 31.12.12 התפרסמו הודעות בנק ישראל ולפיהן חברת ישראלכרט חינה מנפיק גדול, בין היתר, בנוגע לכרטיס המותג "ישראלכרט".

הסליקה, לאומי קארד ו.א.ל, על מנת להגיע עימן להסכם שיאפשר את פתיחת הסליקה במותג כרטיס הישראכרט כפי שהורה המחוקק. משא ומתן זה הוביל להסכמים נשוא בקשה זו.

9. הצדדים פנו לממונה על ההגבלים העסקיים לשם קבלת פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. על פי עצת יועצי במשפט, למעשה לא היה צורך לפנות לרשות ההגבלים לקבלת פטור, אך מאחר שרשות ההגבלים העסקיים הבהירה שעמדתה היא שיש לקבל את אישור הממונה להסכמים האלה, הוגשו בקשות לקבל פטור.

החלטת הפטור

10. בהחלטת הפטור קבע הממונה כי הוא מקנה להסדרים פטור בתנאים. כלומר, על פי עצת יועצי במשפט, כי הוא מאשר את ההסדרים אך בתנאי שדמי הרישיון עליהם הסכימו הצדדים, שאמורים היו להשתלם בתמורה לזכויות השימוש שניתנו ללאומי קארד ו.א.ל, לא ישולמו, וזאת מאחר שלשיטתו מדובר על תשלומים בין מתחרים שעשויים לפגוע בתחרות באופנים הבאים:

(א) תשלומים אלה יקלו על קביעת "מחיר רצפה" מתואם לתשלומים שיגבו מבתי העסק באופן זהה לעמלת הסליקה הצולבת.

(ב) התשלומים יעלו את עלויות המתחרים אל מול העלויות של חברת ישראלכרט וחם עלולים לפגוע בכניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראכרט".

(ג) התשלומים עלולים למנוע מישראכרט להתחרות באופן אגרסיבי מול הסולקים החדשים, לאור העובדה שישראכרט מרוויחה מקבלת תשלומים אלה גם כאשר היא מאבדת מחזורי סליקה עצמית של בתי עסק.

11. על פי עצת יועצי במשפט, הממונה, התיר גביית תשלום חד פעמי עליו הוסכם בשל זניחותו.

12.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

13.

[REDACTED]

14. על פי עצת יועצי במשפט וכעולה מחוות הדעת, מהחלטת הממונה עולה, כי עמדת הממונה הינה שישאכרט אינה זכאית לקבל תמורה כלשהי ממחן רישיון הסליקה והזכויות השונות. [REDACTED]

היא [REDACTED]

לא תהיה רשאית לגבות תשלומים מלאומי קארד וכ.א.ל בגין הענקת הרישיון (פרט לתשלום החד פעמי הזניח שצוין לעיל).

15. על פי עצת יועצי במשפט, עמדה זו של הממונה שגויה וישאכרט זכאית לקבל תשלום בגין הזכויות שהיא חוייבה לתת ללאומי קארד וכ.א.ל.

ישאכרט זכאית לתשלום עבור הענקת קניינה לאחרים

16. חברת ישאכרט יצרה את המותג "ישאכרט" ופיתחה אותו במשך שנים רבות, היא חשקיעה בקידומו והפצתו והפכה אותו למותג מצליח.

17. למיטב הבנתי, הצלחתה של ישאכרט בפיתוח המותג וקידומו היא שהביאה את לאומי קארד וכ.א.ל. לפעול לאורך השנים לפתיחת הסליקה בו. עם כניסת התיקון לחוק לתוקף וכאשר בשלו התנאים, הם פנו וביקשו לקבל רישיון לסלוק את המותג "ישאכרט". אין חולק, כי אלמלא השקעתה של ישאכרט בקידומו והפצתו של המותג, לא היו לאומי קארד וכ.א.ל. פונות לישאכרט.

18. על פי עצת יועצי במשפט, הזכויות של ישאכרט במותג הזה – החל בסימני המסחר וכלה בזכות לסלוק את המותג – הן זכויות קנייניות של ישאכרט.

19. על פי עצת יועצי במשפט, זכויות אלו הן זכויות הזכאית להגנה.

20. על פי עצת יועצי במשפט, בענייננו, ישראלכרט, שהינה בעלת המוניטין, הזכויות וסימני המסחר בכרטיס ה"ישראלכרט", חויבה בחקיקה להעניק רישיון לאחרים לסלוק את כרטיס המותג.
21. על פי עצת יועצי במשפט, כאשר מחייבים פלוני לתת לאחר את קניינו, הוא זכאי לפיצוי ולתשלום על כך.
22. על פי עצת יועצי במשפט, לא יכולה להיות מחלוקת על עצם זכותה של ישראלכרט לקבלת תשלום בגין השימוש שעושים אחרים בקניינה, שימוש ממנו הם מפיקים תועלת.
23. על פי עצת יועצי במשפט, לקיחת קניין ללא פיצוי מהווה פגיעה בערכי יסוד, בחוק יסוד ומשמעה עשיית עושר על חשבונה של ישראלכרט.
24. על פי עצת יועצי במשפט, ככל שהמחוקק היה רואה לנכון לשלול פיצוי או תשלום מישראלכרט, הוא היה צריך לקבוע זאת מפורשות.
25. ובעניין שבפנינו, כך על פי יועצי במשפט, לא רק שאין הוראה של המחוקק כי לא תהיה זכות פיצוי, אלא להיפך. התיקון לחוק מניח כי פתיחת שוק הסליקה תותנה בתנאים, ורק דרש שתנאים אלו יהיו סבירים [סעיף 36(ג)]:
- "לעניין זה, יראו, בין השאר, התניית תנאים בלתי סבירים, בידי מנפיק, להתקשרות עם סולק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים".
26. על פי עצת יועצי במשפט, נקודת המוצא היא שלישאכרט יש קניין, שנכפה עליה לתת אותו למתחרותיה על פי דין, אך היא זכאית על פי דין לקבל תמורה עליו.
27. ולכן, כך על פי עצת יועצי במשפט, תוצאת הדברים היא שיש למצוא איזון בין זכות הקניין למול הפגיעה הפוטנציאלית בתחרות.
28. על פי עצת יועצי במשפט, בהחלטת הפטור לא נעשה כל איזון. משמעות החלטת הפטור היא שהתמורה בגין הקניין עומדת באופן מעשי על אפס (0),

29. על פי עצת יועצי במשפט, נקודת האיזון הראויה הינה המחיר ההסכמי, שכפי שעולה מחוות הדעת, אינו בעל פוטנציאל ממשי לפגיעה בתחרות.

המחיר הראוי הוא המחיר ההסכמי

30. כעולה מחוות הדעת ועל לפי עצת יועצי במשפט, ההסדרים שלפנינו הינם הסדרים אנכיים, במסגרתם חברה מעניקה רישיון או מוכרת תשומה לחברה אחרת, כאשר הרישיון או התשומה, משמשים את השני על מנת להתחרות בראשון. מדובר בהסדר מסחרי נפוץ, הקיים בהרבה ענפים במשק, אשר נתפס במקרים רבים כפרו תחרותי וככלל אינו נתפס ואינו מפוקח כהסדר כובל.

31. על פי עצת יועצי במשפט, בהסדרים שלפנינו, האינטרסים של הצדדים להסכם, שלא כמו החשש בהסכם סליקה צולבת, הם אינטרסים מנוגדים. ל.כ.א.ל. וללאומי קארד אינטרס שדמי הרישיון יהיו נמוכים, ולישראכרט יש אינטרס שדמי הרישיון יהיו גבוהים, כמו בכל משא ומתן.

32. למיטב הבנתי, לאומי קארד ו.כ.א.ל, המכירות את השוק היטב, אשר ידעו שעל ישראכרט מוסלת חובה חוקית להתקשר עימן, נשאו ונתנו עם ישראכרט בנוגע לתנאי הרישיון, והתיימנו על ההסכמים מעידה יותר מכל על כך כי הן הכירו בכך שלא ניתן לקבל רישיון מבלי לשלם תמורה סבירה בגינו, וכי דמי הרישיון שסוכמו אכן סבירים ומשקפים את אומד דעתם של הצדדים להסכם.

33. על פי עצת יועצי במשפט, מכך עולה, כי המחיר ההסכמי, עליו חוסכם בין שני צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים המכירים את השוק, הוא מחיר המשקף את האיזון הראוי והוא המחיר הנכון.

34. על פי עצת יועצי במשפט, אינדיקציה נוספת לכך שדמי הרישיון הינם ראויים, ניתן לגלות מהתבוננות במערכות דומות למערכת דכאן.

35. על פי עצת יועצי במשפט, דרך המלך לקבוע מהו הערך הראוי של הזכות היא ללכת לבדוק באלו תנאים מסחריים מעניקים במקומות שונים בעולם זכות שכזו – זכות שימוש בכרטיס מהסוג

הזה – כלומר, כרטיס פרטי שפועל במערכת משולשת ונותן רישיון – וכמה משלם מקבל הזכות בעבור כך. מהחלטת הפטור לא עולה כי כך נעשה בענייננו.

36. [REDACTED]

37. [REDACTED]

[REDACTED] בענייננו, למיטב הבנתי, לאומי קארד וכ.א.ל אינן תורמות מאומה לפיתוח הרשת, אלא מקבלות אותה במלוא היקפה תודות להשקעתה הרבה של חברת ישראלכרט.

38. על פי עצת יועצי במשפט, מאחר שמדובר במערכת כרטיסי אשראי פרטית, ניתן ללמוד ממנה מהי אמת המידה לסכום שישראלכרט צריכה וזכאית לקבל עבור זכויותיה בד"ן. [REDACTED]

39. [REDACTED]

כעולה מחוות הדעת, ההסכמים אינם פוגעים בתחרות במידה המצדיקה שלילת זכותה של ישראלכרט לקבל תשלום עבור קניינה

40. על פי עצת יועצי במשפט, תוצאת התיקון לחוק צפויה להרחיב את הגדרת השוק, כך שחשוק יהיה סליקת כלל המותגים העיקריים על ידי כל המתחרים, כאשר בית עסק יקבל את שירותי הסליקה של כל המותגים העיקריים מאותו סולק. במצב שכזה החשבון הכלכלי הנכון חייב להיעשות ביחס ל"סל" סליקת כל המותגים בבית העסק.

41. לפיכך על פי עצת יועצי במשפט, הדרך הנכונה לבחון את הדברים הינה לא בהסתכלות על מותג ה"ישראלכרט" בלבד אלא על כלל שוק כרטיסי האשראי הנסלקים עתה בסליקה צולבת.

42. לפי עצת יועצי במשפט, ולמיטב ידיעתי, זו היתה הטענה של החברות האחרות בשוק כל השנים,

זו היתה עמדת המחוקק בחוקקו את התיקון לחוק וזו היתה עמדת הרגולציה לאורך כל השנים. וכך, לדוגמא, נאמר בדברי החסבר להצעת החוק בעניין זה כאשר תואר הסעיף הרלבנטי לענייננו:

"כדי לאפשר לספקים (בתי עסק) להתקשר בחסכם סליקה עם סולק אחד בלבד עם סליקת עסקאות בכל כרטיסי החיוב, ובכך להגביר את התחרות בתחום הסליקה, בעיקר על עמלת בית העסק המשולמת על ידי הספקים בגין שירותי הסליקה."

כלומר, השוק הרלבנטי עליו יש לבחון את השפעת ההסכמים הוא כלל השוק ולא שוק המותג הספציפי.

43.

אינדיקציה לסבירות ההסדרים - טיוטת ההוראות שהפיץ הממונה בשנת 2005

44. על פי עצת יועצי במשפט, אינדיקציה לסבירות של ההסדרים ודמי הרישיון שנקבעו בהם ניתן למצוא בעמדה קודמת של הממונה, שניתנה לפני מספר שנים - כאשר לשיטת הממונה עצמו - השוק היה אז פחות תחרותי (שכן אז עוד לא היתה סליקה צולבת גם של כרטיסי מאסטרקארד). ונסביר.

45. במאי 2005 הכריז הממונה על ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת עסקאות הנעשות בכרטיסי חיוב מסוג ישראלכרט ו-MasterCard (להלן - **ההכרזה**).

מספר חודשים לאחר ההכרזה שלח הממונה לישראלכרט טיוטת הוראות לבעל מונופולין, שמטרתן היתה פתיחת הסליקה בכרטיסי הישראלכרט. טיוטת ההוראות מצורפת כנספח 6.

46. על פי עצת יועצי במשפט, הממונה סבר, בתנאי שוק שלשיתו היו פחות תחרותיים מהיום (וכאשר ישראלכרט היתה מוכרזת כבעלת מונופולין - בניגוד למצב הנוכחי) - בעניין דמי הרישיון, כי ראוי שישולם סכום לישראלכרט בגין הרשות לסלוק את כרטיסיה, בנוסף לתשלום העמלה הצולבת שצריכה להיות משולמת למנפיק.

47. הווה אומר, כך על פי עצת יועצי במשפט, אף הממונה עצמו היה בדעה כי יש מקום ליתן לישראל כרט תשלום ייעודי כאשר כופים עליה (בהוראות לבעל מונופולין או בחקיקה) לתת את קניינה לאחר.

החלטת הפטור שגויה

48. כאמור, על פי עצת יועצי במשפט, הממונה ביסס את החלטתו על שלוש הנמקות – החשש מקביעת מחיר "רצפה", החשש מפגיעה בכניסה עתידית של מתחרים חדשים לסליקת ישראל כרט והחשש כי התשלום יגרום לישראל כרט לא להתחרות.

49. על פי עצת יועצי במשפט, פרט לאזכור שלושה נימוקים בפסקה אחת (נימוקים שאף סותרים זה את זה), אין ביסוס אמיתי לחששות המועלים על ידו. אף אין כל התייחסות לטענות ישראל כרט בדבר מהות ההסכמים, או לעובדה כי דמי הרישיון אמורים להיות משולמים בתמורה לחענכת זכויות. טיעונים אלו לא מופיעים כלל בהחלטת הפטור; וממילא אין הממונה מתמודד איתם.

אין חשש מהפיכת דמי הרישיון למחיר רצפה

50. ההנמקה הראשונה של הממונה לחשש התחרותי, הינה:

"ודוק, ככל שמבנה העלויות של ישראל כרט ומתחרותיה בסליקת המותג "ישראל כרט" אינו זהה, וככל שיש בידי ישראל כרט להשפיע על מבנה העלויות של מתחרותיה באמצעות התשלומים הנוספים על העמלה הצולבת, הרי שתשלומים אלו עלולים לגרום לפגיעה של ממש בתחרות ובציבור: ראשית, הם יקלו על קביעת מחיר "רצפה" מתואם לתשלומים שיגבו מבתי העסק באופן זהה לעמלת הסליקה הצולבת."

51. על פי עצת יועצי במשפט, הממונה מעלה חשש כי דמי הרישיון הינם כמו העמלה הצולבת ולכן יש בהם כדי לקבוע מחיר רצפה.

52. אלא שכפי שצוין לעיל וכאמור בחוות הדעת, בניגוד לעמלה הצולבת, שם לכל הצדדים אינטרס זהה, הרי שבנסיבות ההסכמים דכאן לצדדים אינטרסים מנוגדים. עובדה זו משליכה על כך שדמי

הרישיון שנקבעו הינם ראויים ומשקפים את המחיר הנכון.

53. על פי עצת יועצי במשפט, אף אם היה צורך הממונה בסענתו והדבר יהווה מחיר רצפה, לא הבנו מדוע יש בכך כדי לפגוע בתחרות? שהרי כבר כיום קיימת עמלה צולבת שמחווה – כך לשיטתו – מחיר רצפה, ובכל זאת מתקיימת תחרות.
54. זאת ועוד. דמי הרישיון שונים במהותם מהעמלה הצולבת והם נועדו לשלם על רכיב שאינו קשור לעמלה הצולבת.
55. על פי עצת יועצי במשפט, בהסדרים נשוא בקשה זו, שהינם הסדרים אנכיים במהותם, ישראל כרט היא המנפיקה ובעלת הרשת. כאשר דמי הרישיון הינם תמלוגים להם זכאי נותן הרישיון – בעל הרשת – במעמדו ככזה ללא קשר עם זכאותו כמנפיק לעמלת הסליקה הצולבת.
56. כאמור בחוות הדעת ועל פי עצת יועצי במשפט, העמלה הצולבת, כפי שמעיד עליה שמה, משולמת בין חברות כרטיסי האשראי סולקות לבין חברות כרטיסי אשראי מנפיקות אשר תפקידה לכסות למנפיקים, ככאלו, עלויות מסוימות. **תשלום הדדי** זה, הוא הבסיס לכך ששיעור העמלה הצולבת הופך למרכיב עלות בסיסי ("רצפה") לעמלת בית העסק, והכל כפי שמוסבר בחוות הדעת.
57. כעולה מחוות הדעת, העמלה הצולבת אינה כוללת כל רכיב תשלום עבור הרישיון או הזכויות השונות. שהרי במסגרת המתודולוגיה שנקבעה על ידי בית הדין לחישוב עמלת המנפיק נקבע כי זו תחושב על בסיס עלויות הבטחת תשלום, עלויות אישור עסקה ועלות מימון אשראי חופשי. העמלה לא כוללת, ולא אמורה לכלול, את עלות החברות ברשת, השימוש בסימני המסחר ושאר התועלות שמקבל משותף חדש ברשת.
58. כעולה מחוות הדעת, העמלה הצולבת בישראל אף לא כוללת את התשלומים למנהלי הרשת (החברות הבינלאומיות). במסגרת קביעת המתודולוגיה לחישוב העמלה קבע המומחה הראשון שמונה על ידי הממונה (ד"ר בכר) כי חלק מהתשלום לארגונים הבינלאומיים הוא עלות משותפת, היות והיא קשורה למתן שירותים התומכים באופן ישיר בהבטחת התשלום (כגון – קביעת כללים לברור עסקאות בישראל; פיתוח טכנולוגיות ושיתוף בידע וכו').

59. כעולה מחוות הדעת, באופן ספציפי נקבע, כי החלק של התשלומים לארגונים הבינלאומיים שייחוס לעמלת המנפיק יחושב באופן הבא: ראשית יאמד (על בסיס שיחות עם "ויזה אירופה") החלק מתוך התשלומים שיש לייחס בעבור החברות ברשת. ומתוך חלק זה ייוחס לעמלת המנפיק חלק יחסי על פי מקדם עלויות ישירות. מקדם העלויות הישירות נקבע כיחס שבין סך העלויות הישירות המזכות לבין סך העלויות הישירות.

60. כעולה מחוות הדעת, העמלה הצולבת, כפי שחושבה על ידי הכלכלן של רשות ההגבלים העסקיים, אינה משקפת בשיטת החישוב את תשלומי הזיכיון ותתמלוגים הרלבנטיים בעבור השימוש בזכות ההצטרפות לרשת, או את תשלומי הרישיון בגין זכויות הסליקה.

61. אם כך, בהיעדר גביית תשלומים נוספים מעבר לעמלה הצולבת, ישראל כרט לא תקבל תמורה כלשהי בעבור השימוש במותג מפעילות הסליקה שתבצענה החברות כ.א.ל. ולאומי קארד בכרטיסי "ישראלכרט".

62. אלא שכפי שצוין לעיל, ועל פי עצת יועצי במשפט, המחוקק בפירוש הניח שיהיו תנאים ויהיה תשלום עבור הזכויות הקנייניות שמוענקות כאן. אילו רצה המחוקק לקבוע אחרת, היה עליו – כך קובעת וההלכה הפסוקה והשכל הישר – לקבוע זאת במפורש.

63. כעולה מחוות הדעת ועל פי עצת יועצי במשפט, אשר לסענה אפשרית ולפיה את הרווח בגין המוניטין והבעלות במותג צריכה חברת ישראלכרט להפיק מפעילות ההנפקה בכרטיסי "ישראלכרט". הרי שמשמעות טענה זו היא קיומו של סבסוד צולב במסגרתו רק מצד ההנפקה יש להפיק את הרווח הראוי בגין הבעלות במותג ובמוניטין. טענה שכזו עומדת בסתירה לעקרון היסוד שנקבע ולפיו בכל אחד מהשווקים (צד ההנפקה וצד הסליקה) צריכים הצרכנים לשלם מחיר שמשקף את כלל התמורה הראויה בגין השירותים באותו שוק

אין בדמי הרישיון כדי למנוע את "כניסת" לאומי קארד וכ.א.ל. לשוק כרטיס מותג ה"ישראלכרט"

64. ההנמקה השניה של הממונה העומדת בבסיס החשש לפגיעה בתחרות הינה:

"שנית, מאחר שתשלומים אלו יעלו את עלויות המתחרים בסליקת המותג "ישראלכרט" אל מול העלויות של חברת ישראלכרט, הם עלולים לפגוע בכניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט".

65. ככל שהממונה התכוון לכך שהעובדה שהעלויות של המתחרים תהיינה שונות מעלויותיה של ישראלכרט ולכן הן לא תוכלנה להתחרות עם ישראלכרט, אשיב:

66. כעולה מחוות הדעת ועל פי עצת יועצי במשפט, אשר לטענה המשתמעת מהחלטת הפטור כאילו יש בעיה כלשהי בכך שלחברות אין מבנה עלויות הומוגני – מבנה העלויות של חברות מתחרות אף פעם לא הומוגני, ואין בעובדה זו כשלעצמה כדי למנוע תחרות (והרי גם בסיס העלויות עליהן השתית המומחה את שיעור העמלה הצולבת אינו זהה).

67. בנוסף, כעולה מחוות הדעת המצורפת לבקשה זו, היעדר זהות והומוגניות בין מתחרים במבנה העלויות מאפיינת את מרבית השווקים ואינה צריכה כשלעצמה להוות בעיה. במקרה כאן, לישראלכרט יתרון כתוצאה מכך שהשכילה למתח מותג עצמאי, והיא זכאית לתמורה בעבור כך, כל עוד אין מדובר בחסם המונע מהמתחרים להיכנס לשוק. כמפורט בחוות הדעת, הסכומים המדוברים אינם יכולים להוות חסם.

68. בנוסף, וכאמור לעיל, בחוות הדעת ועל פי עצת יועצי במשפט, הדרך הנכונה לבחון את הדברים הינה שוק סליקת כלל המותגים העיקריים ולא התבוננות במותג ה"ישראלכרט" בלבד.

69. כעולה מחוות הדעת, בשיעורים כה נמוכים של העלות מתוך סך ההכנסות של הסולק מבית העסק לא יכול כלל לעלות טיעון שמדובר בחסם כניסה. ולהפך. מתחרה רציונאלי ישאף למקסם את סל מותגי הסליקה שהוא מציע ובכך להשיא את הרווח הכולל מהפעילות.

70. על פי עצת יועצי במשפט - אשר לפרשנות השניה האפשרית של טענת הממונה, והיא כי דמי הרישיון ימנעו את כניסתם של מתחרים חדשים - שאינם לאומי קארד וכ.א.ל. ככל שזו היתה כוונת הממונה - לכך אין מקום בהחלטה הנוגעת להסכמים אליהם הגיעה ישראלכרט עם מתחרות קיימות בשוק, חברות בעלות חוסן כלכלי, אשר מכירות את השוק ואת יכולתן

להתחרות בו. ככל שיבוא מתחרה חדש, ממילא יהיה צריך לחתום אף איתו על הסכם להקניית זכות השימוש במותג ובזכות הקניינית הנלוות, והסכם זה יובא לאישורו של הממונה. ככל שהממונה יסבור אז כי קיים חשש שהתשלומים הללו מונעים כניסה של מתחרה חדש אל השוק, יפעל בעניין. אין כל הצדקה לערב היום שיקולים תיאורטיים בעת בחינת הסכמים עם מתחרים שאינם חדשים, שמכירים את השוק ושחתימתם על ההסכמים מעידה על כך שהם היו בטוחים ביכולתם להתחרות בתנאים הללו.

אין ממש בטענה כי יהיה כדאי לישראלכרט לא להתחרות על בתי העסק

71. ההנמקה האחרונה של הממונה, הינה כדלקמן:

"שלישית, הם עלולים למנוע מישראלכרט להתחרות באופן אגרסיבי מול הסולקים החדשים, לאור העובדה כי ישראלכרט מרוויחה מקבלת תשלומים אלו מהחברות הסולקות, גם כאשר היא מאבדת מחזורי סליקה עצמית של בתי עסק."

72. מחוות הדעת עולה, כי דמי הרישיון מזעריים ביחס לרווח של ישראלכרט אותן תרוויח יותר מגיוס ושימור בתי עסק. הווה אומר: הנתונים מוכיחים כי לישראלכרט יהיה שווה להתחרות על בתי העסק שכן מכך היא תרוויח באופן משמעותי יותר.

החלטת הפטור יוצרת אמליה בין ישראלכרט לארגונים הבינלאומיים

73. על פי עצת יועצי במשפט, בהחלטת הפטור מתייחס הממונה למסטרקארד וויזה, [REDACTED] ומסביר כי לשיטתו לא ניתן ללמוד מההשוואה ולתת לישראלכרט לגבות כמותן, שכן ישראלכרט אינה מספקת את אותם שירותים שמספקות מסטרקארד וויזה. וכך אומר הממונה:

"ייתכן כבר עתה, כי השירותים המוענקים על ידי ישראלכרט הינם מצומצמים לעומת היקף השירותים והזכויות המוענקים למחזיקות הרישיון מאת מותגים בינלאומיים אחרים, כדוגמת המותגים ויזה ו-Mastercard (להלן: "המותגים הבינלאומיים")."

74. ובחמשך:

"מצאתי כי נראה, על פניו, שלא קיימת הצדקה
לגביית תשלומים בגן שירותים נוספים, שכן
להבדיל מחמותגים הבינלאומיים, ישראל
עתידה לספק שירותים מצומצמים יחסית ללאומי
קארד ולכאל, "

75. כעולה מחוות הדעת

[REDACTED]

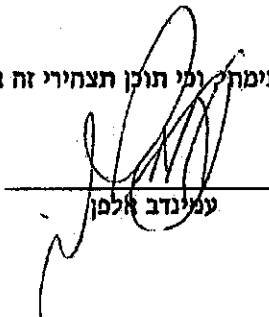
76. על פי עצת יועצי במשפט, כמות השירותים שנותנות החברות הבינלאומיות אינה רלבנטית

לשאלה האם וכמה ראוי לשלם לישראל עבור זכות השימוש בקניינה, [REDACTED]
והדבר כלל אינו קשור לדמי הרישיון.

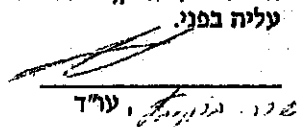
77. על פי עצת יועצי במשפט, משמעות החלטת הפטור היא יצירת אפליה בין ישראל, שלשיטת

חממונה לא זכאית לקבל דבר בעבור קניינה, ובין החברות הבינלאומיות, [REDACTED]

אני מצהיר כי חשם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, ומי תוכן תצהירי זה אמת.

עמנואל אלפן

אני החתום מטה 22.12.2013 עורך דין, מאשר בזה
כי ביום 6.2.13 הופיע בפניי מר אלפן המוכר לי אישית,
ולאחר שהזרתיו כי עליו לומר את האמת כולה ואת
חאמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק
אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם
עליה בפני.

שרה ברקוביץ, ע"ד

שרה ברקוביץ, ע"ד
מ.ר. 7965

חוות דעת מומחה
בנושא
הסכמי רשיון לסליקה בכרטיסי אשראי
של המותג הפרטי ישראלכרט

מנחם פרלמן

פברואר 2013

א. כללי

אני החתום מטה, מנחם פרלמן, ת"ז 059125971, נתבקשתי על-ידי ישראל כרטיס בע"מ (להלן: "חברת ישראל כרטיס") לחוות דעתי המקצועית בנוגע לבקשתה לאישור הסכמי רשיון לסליקה צולבת בכרטיסי אשראי ממותג ישראל כרטיס (להלן: "כרטיסי ישראל כרטיס") לחברות לאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאלי").

אני נותן חוות דעת זו במקום עדות בבית משפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר באזהרה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדן עדות באזהרה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:

1992 M.A. כלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.

1989 B.A. כלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.

ואלה פרטי ניסיוני:

2010 - הווה מנהל-שותף, פרלמן ושות' יעוץ כלכלי.

2009 - 2004 מנהל-שותף, יצחק סוארי בע"מ.

2002 - 2000 כלכלן ראשי, רשות החגבלים העסקיים, משנה לממונה על הגבלים עסקיים.

2002 יו"ר, וועדה בינלאומית לאופן בדיקת מיוזגים, International Competition Network.

2001 - 2002 חבר בקבוצה המייסדת ובוועדת ההיגוי של International Competition Network (I.C.N.).

1995 - 2000 מנכ"ל, חברת אפלייד ליעוץ כלכלי. התמחות בעבודות המשלבות תיאוריה כלכלית, עבודה אמפירית ומעשית וניתוח שווקים. התמחות בכלכלת הגבלים עסקיים.

1998 - 2000 דירקטור מטעם הציבור ויו"ר וועדת מניות, לאומי פיא ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

1996 - 1998 דירקטור, אייל גמל בע"מ.

1989 - 1995 כלכלן ומנהל שותף, חברת מודלים כלכליים בע"מ. עריכת ניתוחים כלכליים,

תחזיות והערכות בתחומי המאקרו והמיקרו.

ניסיוני המקצועי כולל עריכת ניתוחים כלכליים ומחקרים כלכליים, וביניהם (דוגמאות בלבד):

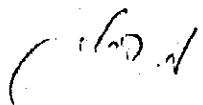
1. חכנת חוות דעת מומחה בנושאים כלכליים בכלל ובנושאי תחרות בפרט כדוגמת השפעת צירוף מקומונים לעיתון יום ו' עבור ידיעות אחרונות, ומתן הנחות לקמעונאים (במסגרת הייע 2/96 בבית הדין להגבלים עסקיים), הרגולציה ושוק הפירסום בטלוויזיה עבור ערוץ 10 (במסגרת בג"צ 5872/07); השפעת החוזים בין חברות דלק ותחנות דלק על טובת הציבור (במסגרת הייע 469/98), השפעת הסדר ICP בין על התחרות ועל טובת הציבור בשוק הטלוויזיה הרב ערוצית למנויים עבור חברת YES (במסגרת הייע 3276/99), השפעת קרטל המרצפות על התחרות (במסגרת ת"פ 366/99 1065/01).
2. הערכות שווי, בדיקות כדאיות, והערכות נזק של חברות גדולות במשק. דוגמאות: בדיקת חיתכנות כלכלית ורגולטורית של מיזוג רשת וערוץ 10; הערכת שווי של חב' אורנג' מרקט בע"מ, הערכת שווי בנק טפחות, הנזק למדינה כתוצאה מביטול פרויקט התפלה, הערכת שווי אלתא רותם-אמפרט ופריקלאס, הערכת שווי סלקום, הערכת שווי פקר פלדה וידפו ועוד.
3. חו"יד מומחה בבתי משפט ובוררות, לדוגמא: תביעת חברת דניה סיבוס כנגד המדינה בקשר עם כביש 431, בוררות בין בעלי השליטה הקודמים בחברת מלר, מומחה עבור כלמוביל בתביעת נזיקין בגין הסדרים כובלים וניצול מעמד לרעה, מומחה עבור UMI בתביעת נזיקין בגין הסדרים כובלים וניצול מעמד לרעה, חו"יד מומחה עבור חוט בתביעת נזיקין בגין ניצול מעמד לרעה, חו"יד מומחה עבור פלאפון בתביעה ייצוגית על מחיר הודעות טקסט, חו"יד מומחה עבור קק"ל - הערכת שווי נוכחי של כספים בחשבונות בנק בפולין, חו"יד מומחה עבור מוטורולה בתביעה בגין הפרת הסכם.
4. ייעוץ כלכלי בנושאי תחרות לחברות שונות, וביניהן: עיתונים - ידיעות אחרונות; חברות מדיה ופירסום - יונייטד, ראובני פרידן, שלמור; חברות תרופות - טבע, מרק-סרונו ולה רוש; יבואני רכב - צ'מפיון, לובינסקי, בטר פלייס, כלמוביל; חברות תקשורת - נטוויז'ן, חוט, פרטנר וסלקום; חברות היי טק - וריפון וולטיר; חברות מזון - שטראוס, ויסוצקי, החברה המרכזית (קוקה קולה), מאפיית אנגיל; מוסדות פיננסיים - בנק הפועלים, ישראלכארט, בנק לאומי, פי.בי.; רשתות קמעונאות: שופרסל, סופרפארם.
5. ייעוץ כלכלי במיזוגים, לדוגמא: אסותא - בית חולים אושפן, אסותא - בית חולים אמריקן מדיקל סנטר, מכון מור - בית חולים הרצליה מדיקל סנטר, כנפיים - אל על, אגו - רכבת קלה בירושלים, מליסרון - בריטיש ישראל, משאב - הנסון, שקס אלקטריק - מחסני חשמל, שקס אלקטריק - אלמ, NMC - הד ארצי, NMC - בלוקבאסטר, חוט - מירס, ניופאן - בסט ביי, קו מנחה - אי אונליין, שופרסל - אורנג' מרקט, אינטרנט זהב - קווי זהב, UTI - ניולוג, פרוטרום - ריחן, תנובה - צ'אם.
6. ייעוץ כלכלי בתחומי הרגולציה ופיקוח מחירים עבור החברות נשר (מלט), מאפיות (אנגיל, ברמן ודוידוביץ), פו שירותי תעופה, דלק, חברת החשמל, סלקום, פלאפון, אמירגו.

7. חו"יד מומחה בבית הדין להגבלים עסקיים, לדוגמא: מומחה עבור אורבונד בערר על הכרזתה כמונופול בלוחות גבס, מומחה עבור מליסרון בערר על החלטת הממונה במיזוג מליסרון - בריטיש ישראל, מומחה עבור אגד בערר על החלטת הממונה במיזוג אגד - רכבת קלה, מומחה עבור הפדרציה הישראלית לתקליטים במסגרת הליכי אישור הסדר כובל, מומחה עבור א.ל.ה. במסגרת הליכי אישור הסדר כובל.

8. בניית מודלים אקונומטריים מורכבים כדוגמת מודל אקונומטרי לענפי התעשייה בישראל, הביקוש לדיור ותחזית מחירי דיור (עבור משרד הבינוי והשיכון), מודל תחזית למאזני האנרגיה בישראל (עבור משרד התשתיות), פונקצית חייצור של ענף הבנייה ותיעוש הבנייה (עבור משרד הבינוי והשיכון), הערכת סיכון האשראי בענף הבנייה (עבור המפקח על הבנקים), מודל מחירים חזוניים של דירות (עבור משרד הבינוי והשיכון), מודל אקונומטרי לבחינת השפעת צירוף מקומונים לעיתון ידיעות אחרונות על התחרות (עבור ידיעות אחרונות), מודל מחירי דירות לפי איזורים (עבור מינהל מקרקעי ישראל ואגף התקציבים באוצר).

9. ניתוח שווקים וביניהם שווקי הדיור, חדלק והזיקוק, הטלוויזיה הרב-ערוצית בתשלום, כרטיסי אשראי.

10. מאמרים ופרסומים יישומיים בנושאים כלכליים. כדוגמת: מונופולים בתנאי חשיפה - המקרה של עלית ותמ"י (הרבעון לכלכלה 1992, ביחד עם יעקב שיינין, אסף רזין ואפרים צדקא); המשק הפלשתיני וזיקתו למשק הישראלי (הרבעון לכלכלה מאי 1993 ביחד עם אלי שגיא ויעקב שיינין); תחרותיות והפרטת קרקע בישראל (הרבעון לכלכלה דצמבר 1997 ביחד עם צבי אקשטיין); השפעת החוזים בין חברות ותחנות דלק על טובת הציבור (הרבעון לכלכלה מאי 1999 ביחד עם צבי אקשטיין); ניתוח משפטי וכלכלי של דיני ההגבלים העסקיים, מיכל (שיצר) גל ומנחם פרלמן, הוצאת נבו 2008.

מנחם פרלמן

תל אביב, 3 בפברואר 2013

תוכן העניינים

עמוד

2	א. כללי
6	ב. מבוא
8	ג. דמי הרישיון אינם עמלה צולבת ובמהותם הכלכלית אינם חסדר כובל
9	ד. העמלה הצולבת אינה כוללת רכיב של תשלום בגין זכויות הקניין במותג
11	ה. מקורות ההכנסה של האירגונים הבינלאומיים
	ו. לא יוצר חסם תחרותי כתוצאה מדמי הרישיון לישראל שיהם זניחים ביחס להכנסות
12	ז. חסוק מבית העסק
16	ח. דמי הרישיון לא יכולים להיחשב כמחירים מופרזים
16	ט. דמי הרישיון לא מעלים חשש כלשהו ל-Price Squeeze
18	י. סיכום
19	י. נספח א' - נתונים

ג. דמי הרישיון אינם עמלה צולבת ובמהותם הכלכלית אינם הסדר כובל

13. עמלה צולבת, כפי שמעיד עליה שמה, משולמת בין חברות כרטיסי האשראי סולקות לבין חברות כרטיסי אשראי מנפיקות אשר תפקידה לכסות למנפיקים ככאלו עלויות מסוימות וכפי שנקבע בישראל, עלויות בגין הבטחת עיבוד ואישור עסקאות. תשלום חדדי זה הוא הבסיס לכך ששיעור העמלה הצולבת הופך למרכיב עלות בסיסי ("רצפה") לעמלת בית העסק. זאת משום שקביעת עמלת בית עסק מתחת לעמלה הצולבת תוביל בהכרח להפסד של הסולק על כל עיסקה שהיא אינה עסקת "on us". העמלה הצולבת נקבעת בהסכמה חודית בין המתחרים, כאשר יכול לקום חשש שלכולם יש ביחד את התמריץ לקבוע מחיר מונופוליסטי, עובדה זו הובילה את הרשויות וגם את בית הדין להגבילים עסקיים לחשוש מפני קביעה משותפת גבוהה מדי של העמלה. שחרי, כאשר נקבעת עמלה צולבת גבוהה מדי, כל המתחרים נהנים מכך.
14. דמי הרישיון בהם אנו דנים כיום אינם עמלה צולבת הנקבעת חודית בין מתחרים, אלא דמי רישיון שמשותלים על ידי מקבל הזכות לשימוש במותג לבעל הרישיון.
15. כאמור לעיל, דמי הרישיון בהם אנו דנים בחוות דעת זו דומים במהותם הכלכלית לכל מצב אחר שבו אדם מוכר תשומה כלשהי (או נותן רישיון לקנין רוחני) לאדם אחר שמתחרה בו במוצר או השירות הסופי.
16. ניתן לחשוב על דוגמאות רבות למצבים מעין אלה – למשל חברת תדיראן המייצרת ומוכרת מזגנים מוכרת את המזגנים ללקוחות חסופיים, ובמקביל מוכרת גם למתקינים ולקמעונאים שמתחרים בה.
17. דוגמה נוספת שנדונה לאחרונה על ידי הממונה על הגבלים עסקיים יכולה להיות הדוגמה של הכור הגרעיני בנחל שורק. איסורד הינה חברה ממשלתית בבעלות מלאה של המרכז למחקר גרעיני שורק העוסקת בייצור ושיווק חומרים בתחום הרדיו רוקחות בישראל. בין היתר, מייצרת איסורד מכשירים הנקראים "גנרטורים" והמשמשים לייצור טכנציום (Tc99), חומר רדיואקטיבי המשמש בתחום הרפואה הגרעינית במבדקי דימות שונים. איסורד הינה החברה הישראלית היחידה בעלת היכולת לייצר גנרטורים. במסגרת פעילותה העסקית, היא משווקת הן גנרטורים (למעשה נכפתה חברת איסורד על ידי רשות ההגבלים העסקיים למכור גנרטורים למתחרותיה בישראל) והן מנות יחידה של טכנציום.
18. איזוטופיה הינה חברה העוסקת בייצור ושיווק מוצרים לחדמיה מולקולרית. בין השאר, איזוטופיה מייצרת טכנציום באמצעות גנרטורים שהיא רוכשת מידי איסורד ומשווקת אותו למוסדות רפואיים תוך תחרות באיסורד.

19. הקשרים המסחריים במסגרתם מוכרת איסורד לאיזוטופיה גרנטורים זהים במהותם הכלכלית לקשרים המסחריים שבין ישראלברט כנותן רישיון לכלל ולאומי כארד מקבלי הרישיון. ויחסי התחרות בין איסורד ואיזוטופיה זהים ליחסי התחרות בין ישראלברט לכלל ולאומי כארד. הקשרים המסחריים בין איסורד ואיזוטופיה והמחיר שבו איסורד מוכרת לאיזוטופיה גרנטורים מעולם לא הוגדר על ידי הרשות כחסדר כובל והוא אינו חסדר כובל³.

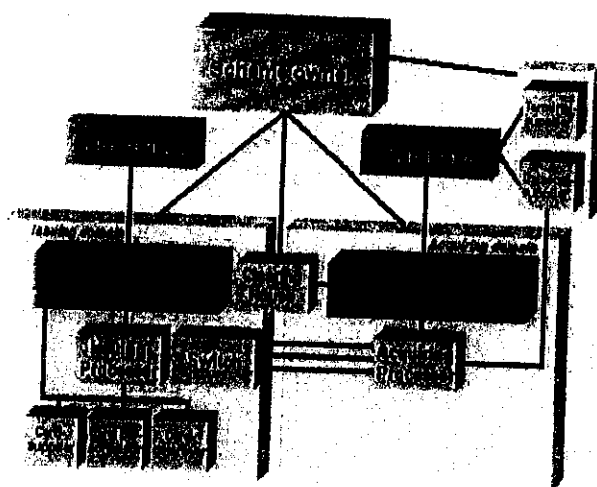
20. הבחינה החגבלית היחידה הרלוונטית לבחינת תקינות המחירים שגובה איסורד מאיזוטופיה היא הבחינה של מחירים מופרזים ו-Price Squeeze. לדעתי זו הבחינה הראויה גם במקרה הנוכחי, כפי שאפרט בהמשך.

ד. העמלה הצולבת אינה כוללת רכיב של תשלום בגין זכויות הקניין

במותג

21. תנושא שבדיון הוא תמלוגים להם זכאי נותן הרישיון במעמדו ככזה ללא קשר עם זכאותו כמנפיק לעמלת הסליקה הצולבת, לכן חשוב להראות שהעמלה הצולבת אינה כוללת רכיב כלשהו בגין זכויות הקניין במותג ואו המוניטין שנצבר למותג זה. שכן, אם העמלה הצולבת אינה כוללת רכיב שכזה, איסור על גביית תשלומים נוספים שקול לאיסור על חפזת רווח סביר מהמותג בגין הפעילות שתבוצע בו על ידי החברות כאל ולאומי קארד.

22. כידוע, מערכת כרטיסי אשראי פתוחה היא מערכת אנכית שבראשה מנהל הרשת ונותן הרישיון ובמורד נמצאים המנפיקים והסולקים.

³ ראה פטור מהסדר כובל לחברות איסורד, איזוטופיה והח"מ מיום 24/9/12 המסדיר את נושא העברות המידע בין החברות במסגרת מעגלון ליישוב סכסוכים מסחריים.

23. בהסדרים הרלוונטיים נשוא מסמך זה, ישראלכרט משמשת כמנפיקה; ישראלכרט כאל ולאומי כארד משמשים כסולקים; ובנוסף ישראלכרט היא גם בעלת הרשת.
24. במסגרת המתודולוגיה שנקבעה על ידי בית הדין לחישוב העמלה הצולבת נקבע כי זו תחושב על בסיס עלויות הבטחת תשלום, עלויות אישור עסקה ועלות מימון אשראי חופשי. העמלה הצולבת לא כוללת, ולא אמורה לכלול, את עלות השימוש בסימני המסחר ושאר התועלות שמקבל משתתף חדש ברשת.
25. עקרון היסוד בבסיס קביעת העמלה הצולבת כפי שנקבע על ידי בית הדין ורשות ההגבלים העסקיים הוא שהצרכנים (מחזיקי הכרטיסים בשוק אחד, ובתי העסק בשני) צריכים לשלם את המחיר באותו שוק ללא העברת כספים בין השווקים, למעט עלויות הבטחת התשלום. מכאן שהתשלום בצד ההנפקה לבעל המותג אינו יכול להחליף או לפצות בגין התשלום הנדרש גם בצד הסליקה.
26. העמלה הצולבת בישראל אף לא כוללת את התשלומים למנחלי הרשת (החברות הבינלאומיות). במסגרת קביעת המתודולוגיה לחישוב העמלה הצולבת קבע המומחה הראשון שמונה על ידי הממונה (ד"ר בכר) כי חלק מהתשלום לארגונים הבינלאומיים הוא עלות משותפת היות והיא קשורה למתן שירותים התומכים באופן ישיר בהבטחת התשלום (כגון – קביעת כללים לברור עסקאות בישראל; מיתוח טכנולוגיות ושיתוף ביזע וכו'). באופן ספציפי נקבע שהחלק של התשלומים לאירגונים הבינלאומיים שיוחס לעמלה הצולבת יחושב באופן הבא: ראשית ייאמד (על בסיס שיחות עם ויזה אירופה) החלק מתוך התשלומים שיש לייחס בעבור החברות ברשת. ומתוך חלק זה ייוחס לעמלה הצולבת חלק יחסי על פי מקדם עלויות ישירות. מקדם העלויות הישירות נקבע כיחס שבין סך העלויות הישירות המזכות לבין סך העלויות הישירות.
27. החישוב בפועל מבוסס על קובץ המומחה לאחר תיקונים בשנת 2009. סך התשלומים לארגונים הבינלאומיים חושב על ידי הכפלת מחזור ההנפקה בשיעור של [REDACTED] שאמור לייצג את השיעור ה"ראוי" לארגונים הבינלאומיים בהתבסס על תשלומי לאומיקארד וכאל. סכום זה הוכפל בשיעור של [REDACTED] שאמור לשקף את החלק מהתשלום לארגונים הבינלאומיים שיש לייחס ל"ארגון הרשת" (כאשר יתרת התשלום מיוחסת ל"קישור עסקאות בינלאומיות"). את התוצאה כפלו בשיעור של [REDACTED] שהוא מקדם העלויות הישירות. הסכום שהתקבל התווסף לעלויות המזכות.
28. במילים אחרות – מתוך התשלומים לארגונים הבינלאומיים רק [REDACTED] יוחס לעמלה הצולבת, וזאת כסכום שהוערך שיש לייחס ישירות לתועלות שיש לחברות בארגון לנושא הבטחת התשלום.

29. בשום מניין ואופן, העמלה הצולבת אינה משקפת בשיטת חישוב זו את תשלומי הזיכיון והתמלוגים הרלוונטיים בעבור השימוש וההצטרפות לרשת.

30. אם כך, בהיעדר גביית תשלומים נוספים מעבר לעמלה הצולבת, ישראלכרט לא תקבל תמורה כלשהי בעבור השימוש במותג מפעילות הסליקה שתבצענה החברות כאל ולאומי קארד בכרטיסי "ישראלכרט".

31. יכולה לעלות הטענה שאת הרווח בגין המוניטין ותבעלות במותג צריכה חברת ישראלכרט להפיק מפעילות ההנפקה בכרטיסי "ישראלכרט". דחינו, לפי טענה זו צריך להתקיים סבסוד צולב במסגרתו רק מצד ההנפקה יש להפיק את הרווח הראוי בגין תבעלות במותג ובמוניטין. טענה שכזו תעמוד בסתירה לעקרון היסוד שנקבע ולפיו בכל אחד משני השווקים (צד ההנפקה וצד הסליקה) צריכים הצרכנים לשלם מחיר שמשקף את כלל התמורה הראויה בגין השירותים באותו שוק.

ה. מקורות ההכנסה של האירגונים הבינלאומיים

בעולם⁴

32. האירגונים הבינלאומיים המחזיקים בזכויות על מותגי כרטיסי האשראי השונים (כדוגמת Mastercard, ויזה, אמריקן אקספרס ודיינרס קלאב) מפיקים הכנסות מרשתות כרטיסי האשראי בצורות שונות ומגוונות. אתמקד להלן ברשתות הפתוחות (ויזה ו-Mastercard).

33. ויזה ו-Mastercard גובות תשלומים מסוגים שונים ממוסדות פיננסיים שקיבלו רשיון להנפיק ו/או לסלוק כרטיסי המותג. התשלומים כוללים תשלומים בעבור שירותים תפעוליים מסוימים (כדוגמת עסקאות בין מדינתיות, processing fees וכו') וכן תשלומי מחזור בגין הפעילות המקומית בכרטיסי המותג לפי היקף המחזור. תשלומים אלו נגבים בנפרד על היקפי מחזורי ההנפקה ועל מחזורי הסליקה אצל מקבל הרשיון. ונקראים אצל הארגונים הבינלאומיים גם Volume Fee.

34. במערכת Mastercard הכנסה זו מוגדרת כ Domestic Assessments והיא מחושבת על בסיס מחזור הפעילות המקומית ושיעורה הממוצע במערכת הוא 0.168% על מחזור הפעילות העולמי.

⁴ הנתונים מבוססים על הדוחות הכספיים הציבוריים המבוקרים של החברות הבינלאומיות לשנת 2010

35. במערכת Visa inc. הכנסה זו קרויה Service Revenues והיא מחושבת על בסיס מחזור הפעילות המקומית ושיעורה הממוצע 0.116% מהמחזור העולמי.

36. במערכת Visa Europe הכנסה זו קרויה Association fees והיא מחושבת על בסיס מחזור הפעילות המקומית ושיעורה הממוצע 0.059% מהמחזור (מקור הנתונים בסעיפים אלה – הדוחות הכספיים של מאסטרקארד, ויזה אינק., וויזה אירופה).

בישראל

37. [REDACTED]

38. [REDACTED]

39. מהאמור לעיל עולה שהגבייה של דמי מחזור מסולקים בנוסף לעמלות תפעוליות היא הנוהג המקובל בעולם כולו וגם בישראל. איסור על ישראלכרט לגבות דמי מחזור שכאלה תהווה אפליה לרעה שלה בהשוואה לארגונים הבינלאומיים.

1. לא ייווצר חסם תחרותי כתוצאה מדמי הרישיון לישראלכרט שהם

זניחים ביחס להכנסות הסולק מבית העסק

40. כפי שכבר ציינתי לעיל, תבחינה ההגבלית היחידה הרלוונטית לבחינת תקינות המחירים היא תבחינה של מחירים מופרזים (excessive pricing) (Price Squeeze). לדעתי זו תבחינה הראויה גם במקרה הנוכחי⁵. אראה בהמשך, באמצעות בחינה של הנתונים כי אין מדובר בעניינו לא במחירים מופרזים ולא ב-price squeeze.

41. אך לפני כן, אבקש להתייחס לכך שהממונה ראה בשיקוליו חשיבות לעקרון של השוואת העלויות (בסעיף זה של דמי הרישיון) בין המתחרים.

⁵ יכולה לעלות גם שאלה של אפליה. אבל שאלה זו אינה רלוונטית במקרה הנדון.

42. היעדר זהות והומוגניות בין מתחרים במבנה העלויות מאפינת את מרבית השווקים ואינה צריכה כשלעצמה לשמש כנימוק להתערבות רגולטורים. חברות שונות באותו שוק יכולות ליהנות מיתרונות לגודל, מיתרון ראשוני, מיתרון טכנולוגי ועוד. במקרה זה יש לישראל כרטיס יתרון כתוצאה מכך שהשכילה לפתח מותג כרטיסי אשראי והיא זכאית לתמורה בעבור כך. כל עוד אין מדובר בחסם המונע מהמתחרים להיכנס לשוק אין הדבר שונה מכל שוני אחר הקיים במבנה העלויות בין החברות השונות בשוק.

43. אראה עתה באמצעות נתונים כי דמי הרישיון אינם מעוררים חשש לחסימת התחרות.

נתוני בסיס

44. בהתבסס על הדוחות הכספיים של חברות כרטיסי האשראי לאומי קארד, כאל וישראל כרטיס ניתן לחשב את הנתונים הבאים⁶, שממם ניתן יהיה ללמוד האם דמי הרישיון שמבקשת ישראל כרטיס לגבות אכן מעוררים חשש לחסימת הכניסה והתחרות בסליקת כרטיסי המותג ישראל כרטיס בפני מתחרים אחרים:

45. עמלת בית העסק הממוצעת של הענף עמדה בשנת 2011 על שיעור של 1.16% (נתון זה מתקבל מחלוקת סכום ההכנסות של כל החברות מבתי עסק בסכום מחזור החנפקה של כל החברות לפי דוחות הכספיים, שהרי בסך כל השוק מחזור החנפקה שווה בקירוב למחזור הסליקה).

46. מתוך ההכנסות מבתי העסק שילמה לאומי קארד שיעור של 40% כעמלות צולבות למנפיקים זרים, ואילו כאל שילמה שיעור של 33%.

47. העמלות הצולבות בגין עסקאות Visa-מ הסתכמו לשיעור של 36% בלאומי קארד ולשיעור של 40% בכאל.

48. כאשר מכפילים את שיעורי המרווח נטו מפעילות הסליקה בעמלת בתי העסק הממוצעת מתקבל שבלאומי קארד ההכנסות נטו (אחרי תשלום עמלות צולבות למנפיקים אחרים ועצמיים) מסליקה היוו 0.27% ממחזור הסליקה, ואילו בכאל מדובר ב-0.32% ממחזור הסליקה.

49. הוצאות מגזר הסליקה ללא הפסדי אשראי הסתכמו ב-123 מיליון ₪ בחברת לאומי קארד ו-128 מיליון ₪ בחברת כאל.

50. הוצאות המגזר לעיל כוללות בנוסף להוצאות בגין תפעול הסליקה גם הוצאות בגין תפעול המימון שמניב הכנסות נוספות לחברות כרטיסי האשראי. לאחר העמסת עלויות התפעול

בגין פעילות מימון על פי יחס ההכנסות ממימון מסך ההכנסות של המגזר מתקבל שהוצאות מגזר הסליקה ללא הפסדי אשראי וללא תפעול המימון הסתכמו בחברת לאומי קארד לסכום של 106 מיליון ₪ בשנת 2011 ולסכום של 116 מיליון ₪ בכאל. הסכום המקביל בחברת ישראלכרט הוא 169 מיליון ₪.

51. [REDACTED]
[REDACTED] סכום זה סביר גם בשנים לב להבדלי הגודל בין החברות.

52. בהתבסס על נתונים אלה ניתן לחשב את הרווח אחרי הוצאות תפעול משתנות (ולפני קבועות) בחברת לאומי קארד בשיעור של 0.16% ממחזור הסליקה, ובחברת כאל בשיעור של 0.18% ממחזור הסליקה.

ניתוח

53. תחת חנחה שהתמלוגים עבור רישיון הסליקה של ישראלכרט יהיו לכל היותר (בהיקפי הסליקה הקטנים ביותר) שיעור של [REDACTED] על מחזור הסליקה של ישראלכרט ובהנחה שישראכרט מהווה במוצק כ 15% ממחזור הסליקה של בית עסק ממוצע מציג הלוח להלן את משמעות דמי הרישיון המקסימליים על לאומי קארד וכאל:

לאומי קארד	כאל
כשיעור ממחזור הסליקה	
[REDACTED]	הכנסות נטו לאחר תשלום עמלה צולבת למנפיקים חיצוניים ופנימיים רווח אחרי הוצאות תפעול משתנות
[REDACTED]	שיעור דמי הרישיון המקסימליים
דמי הרישיון כשיעור מהכנסות ורווח מסליקת "סל" כרטיסי האשראי	
[REDACTED]	הכנסות נטו לאחר תשלום עמלה צולבת למנפיקים חיצוניים ופנימיים רווח אחרי הוצאות תפעול משתנות

54. מהלוח לעיל עולה שדמי הרישיון המירביים שהם [REDACTED] מהמחזור יהיו נמוכים באופן משמעותי מההכנסות ומהרווח של החברות אפילו אם נסתכל על סליקת ישראלכרט כפעילות נפרדת. ואולם, הבחינה הראויה של היקף התמלוגים צריך שתיעשה אל מול כלל שוק הסליקה. בדומה למקובל בעולם צפוי השוק להתכנס למודל של סליקת כלל המותגים העיקריים על ידי כל המתחרים, כאשר בית עסק יקבל את שירותי הסליקה של כל המותגים העיקריים מאותו סולק. במצב שכזה החשבון הכלכלי הנכון צריך להיעשות ביחס ל"סלי" סליקת כל המותגים בבית העסק.

55. מהלוח לעיל עולה שדמי הרישיון צמודים להוות כ- [] מסך ההכנסות של הסולק מבית העסק, וכ- [] מהרווח אחרי הוצאות התפעול המשתנות.
56. בשים לב לנתונים אלה, אני סבור שאין מדובר בשיעור שיכול להיחשב כחסם לתחרות או כמעלה חשש תחרותי. וזאת כאשר בוחנים את השיעור המקסימלי של דמי הרישיון. שיעורים אלה יקטנו משמעותית ככל שמקבלי הרישיון יגדילו את היקפי תפעילות ושלמו דמי רישיון נמוכים יותר.
57. מאחר ומדובר בממוצע, אפשר להמשיך ולהציג בדוגמאות על בתי עסק ספיציפיים מדוע אין מדובר בחסם כניסה:
- בית עסק קטן
58. היקף סליקת כרטיסי האשראי בבית העסק היא 1 מיליון ₪ בשנה. עמלת הסליקה היא 1.4%. דהיינו היקף ההכנסות של סולק מבית עסק שכזה היא 14,000 ₪ בשנה. תשלומי הסולק המירביים לישראל כרט בגין ה volume fee יהיו [] 1 מיליון ₪ $X 15\%$ ממחזור ההכנסות של הסולק באותו בית עסק.
- בית עסק בינוני
59. היקף סליקת כרטיסי האשראי בבית העסק היא 10 מיליון ₪ בשנה. עמלת הסליקה היא 1.2%. דהיינו היקף ההכנסות של סולק מבית עסק שכזה היא 120,000 ₪ בשנה. תשלומי הסולק המירביים לישראל כרט בגין ה volume fee יהיו [] 10 מיליון ₪ $X 15\%$ ממחזור ההכנסות של הסולק באותו בית עסק.
- בית עסק גדול
60. היקף סליקת כרטיסי האשראי בבית העסק היא 100 מיליון ₪ בשנה. עמלת הסליקה היא 1.1%. דהיינו היקף ההכנסות של סולק מבית עסק שכזה היא 1.1 מיליון ₪ בשנה. תשלומי הסולק המירביים לישראל כרט בגין ה volume fee יהיו [] 100 מיליון ₪ $X 15\%$ ממחזור ההכנסות של הסולק באותו בית עסק.
61. בשיעורים כה נמוכים של העלות מתוך סך ההכנסות של הסולק מבית העסק לא יכול כלל לעלות טיעון שמדובר בחסם כניסה לסליקת המותג על ידי המתחרים. ולהיפך, מתחרה רציונאלי ישאף למקסם את סל מותגי הסליקה שמציע ולהשיא את הרווח הכולל מהפעילות.
62. מדוגמאות אלו עולה שהחשש הלאורזי שהועלה לפיו התשלומים שתגבה חברת ישראל כרטיס יחסמו כניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס" אינו חשש סביר ואין לו בסיס כלשהו בעובדות.

63. יתרה מזו, העובדה שהן חברת לאומי כארד והן חברת כאל חתמו על הסכמים, בשים לב לחקיקה שחייבה את ישראלכרט להתקשר עימן, מוכיחה שאכן אין בדמי הרישיון משום חסם כניסה. נכונות של חברות אלו לכניסה במועל לשוק בתנאים אלה מוכיחה שאין מדובר בחסם כניסה.

64. אעבור עתה ואראה כי דמי הרישיון אינם יכולים להיחשב כמחירים מופרזים ואין בהם כדי לגרום ל-price squeeze.

ז. דמי הרישיון לא יכולים להיחשב כמחירים מופרזים

65. על מנת לענות על השאלה האם דמי הרישיון יכולים להיחשב כמחירים מופרזים יש לבחון את דמי הרישיון בהשוואה לדמי הרישיון שנגבים על ידי גופים אחרים ובהשוואה לתועלת הכלכלית שמניב הרישיון למקבלו.

66. כפי שהצגתי בחוות דעת זו דמי הרישיון שמבקשת חברת ישראלכרט לגבות [REDACTED]

67. אשר לתועלת הכלכלית שמניב הרישיון למקבלו – מנתוני חשוק לגבי רווחיות סליקת כרטיסי האשראי, ומהנתונים שהבאתי למעלה באשר למשקלם של דמי הרישיון בהכנסות וברווחיות הכוללת של החברות מסליקת כרטיסי אשראי, עולה שדמי הרישיון מחווים חלק קטן מהרווחיות הצפויה למקבל הרישיון מהתחרות בסליקת כרטיסי חמותו ישראלכרט.

68. מחאמור עולה כי אין מדובר בענייננו במצב של מחיר מופרז (excessive pricing).

ח. דמי הרישיון לא מעלים חשש כלשהו ל-Price Squeeze

69. ההגדרה המקובלת ל-Price Squeeze הינה:

"A price squeeze occurs when a vertically integrated firm supplies an input to its downstream competitors at a price that generates a profit margin so low that the competitors exit the

downstream market".⁷

70. דהיינו, החשש הוא מפני קביעת מחירים על ידי חברה הפועלת אנכית לאורך שרשרת האספקה באופן שהמרווח שבין מחיר התשומה שנקבע במעלה השרשרת לבין מחיר המוצרים במורד השרשרת יהיה נמוך באופן שלא יאפשר קיומה של תחרות במורד שרשרת האספקה מצד מתחרים.

71. הטיפול המחמיר יותר כלפי חששות מסוג Price Squeeze נהוג בקהילה האירופאית (בארה"ב יש ויכוח על עצם העילה). לחלן ציטוט מהנחיות הנציבות האירופאית הרלוונטיות:

"Finally, instead of refusing to supply, a dominant undertaking may charge a price for the product on the upstream market which, compared to the price it charges on the downstream market (8), does not allow even an equally efficient competitor to trade profitably in the downstream market on a lasting basis (a so-called 'margin squeeze'). In margin squeeze cases the benchmark which the commission will generally rely on to determine the costs of an equally efficient competitor are the LRAIC of the downstream division of the integrated dominant undertaking (9)"⁸

72. למעשה, לפי הנחיות אלו די להראות שמתחרה יעיל לפחות כמו נותן הרישיון יוכל להרוויח. היינו, בענייננו, די בכך שעל פי הנתונים של לאומי קארד וכ.א.ל, הם ירוויחו מחסליקה לאחר תשלום דמי הרישיון (שכן ברור שמצב דברים כזה יש כיסוי לכל העלויות, לא רק לעלויות התופתיות לטווח הארוך) כדי להביא למסקנה שאין בענייננו price squeeze.

73. במקרה הנדון, אם מגזר הסליקה (ללא פעילות האשראי) של חברת כרטיסי האשראי המתחרה (כאשר העלויות המוצגות בו כוללות את כלל העלויות של הפירמה) מציג רווחיות לאחר הפחתת דמי הרישיון, קל וחומר שיש כיסוי של העלויות התוספתיות של הטווח הארוך.

⁷ Carlton, Should "Price Squeeze" Be a Recognized Form of Anticompetitive Conduct?, 4 J. Competition Law & Economics 271 (2008).
⁸ Guidance on the commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant undertakings, European Commission, 2009.

74. מחנתונים שהוצגו לעיל אין ספק שחברות כרטיסי האשראי המתחרות תוכלנה לכסות את כלל עלויותיהן גם לאחר תשלום דמי הרישיון המבוקשים, לכן קל וחומר שאין קיים חשש כלשהו מפני Price Squeeze.

ט. סיכום

75. בחוות דעת זו הראיתי שדמי הרישיון שתשלמנה חברות כרטיסי האשראי לישראל כרטיס בתמורה לסליקת כרטיסי ישראל כרטיס אינם עמלה צולבת שנקבעה בין מתחרים לבין עצמם, אלא תשלום אנכי בין מקבל רישיון למעניקו. מטבע הדברים מקבל הרישיון יבקש להפחית ולחמעיט בדמי הרישיון שישלם ככל הניתן. אמנם במקרה זה, כמו במקרים רבים אחרים, שני הצדדים לקשר האנכי גם מתחרים במורד שרשרת האספקה, אך עובדה זו אף מגדילה את עוצמת ניגוד העניינים בין מקבל הרישיון למעניקו בקשר עם קביעת גובה דמי הרישיון. זאת בחיפך מהמקרה של העמלה הצולבת, מקום שם לכל הצדדים לחסדר יש את אותם התמריצים.
76. כלומר, להבדיל מהמקרה של עמלה צולבת, במקרה הנדון יש ניגוד אינטרסים בין נותן הרישיון לבין מקבלו. לכן, ההתערבות הרגולטורית המקובלת, במקרה הצורך וכאשר הדבר נדרש משיקולים תחרותיים, הינה לכפות את מתן הרישיון.
77. ככלל, אין הרגולטור מתערב במחיר, אלא אם הדבר נדרש לאור ראיות לקיום מחיר מופרז (excessive pricing) או לקיום Price Squeeze.
78. בחוות דעת זו הראיתי שדמי הרישיון אינם מופרזים וזאת באמצעות השוואה למקובל על ידי בעלי רישיון אחרים וכן בהשוואה לערכם הכלכלי ולכן הם אינם יכולים להיחשב כמחירים מופרזים; וכן שאינם מעלים חשש כלשהו ל-Price Squeeze.
79. יתרה מזו, הבחינה הכלכלית מעלה שדמי הרישיון (אף במדרגת המחיר הגבוהה ביותר, כאשר בפועל גידול בהיקפי הסליקה יביאו לירידה ממדרגה זו) יהווה רק חלק קטן מהכנסות ומרווחי חברות כרטיסי האשראי מסליקת כלל כרטיסי האשראי (ניסל כרטיסי האשראי). לכן, על בסיס המתודולוגיה המקובלת לניתוח תחרותי של מצבים כאלה, לא קיים חשש ממשי בפגיעה בתחרות בין המתחרים בשוק.

י. נספח א' - נתונים

סה"כ	ישראל	כאל	לאומי ק'	מחזור הנפקה
185,365	84,484	49,452	51,429	עמלות בית עסק
2,150	1,022	549	579	חישוב עמלה ממוצעת
1.16%				

כאל
2011

לאומי ק'
2011

נתוני מגזר הסליקה ללא רווחים מאשראי

549	579	עמלות בית עסק
23	20	הכנסות אחרות
572	599	הכנסות מבתי עסק ברוטו
30	38	הכנסות ממימון
187	242	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
385	357	הכנסות מבתי עסק לאחר עמלות למנפיקים זרים
228	216	בניכוי עמלות מנפיק בין מגזריות
157	141	הכנסות מבתי עסק מגזר נטו
21.7%	19.5%	צמיחה

128	123	הוצאות המגזר ללא הפסדי אשראי כולל הוצ' תפעול מימון
116	106	בניכוי הוצאות מגזר (ללא הפסדי אשראי וללא הוצאות בגין פעילות מימון)
41	35	רווח לפני מיסים

415	458	סה"כ עמלות מנפיק
73%	76%	כשיעור מההכנסות מבתי עסק
33%	40%	עמלות למנפיקים אחרים כשיעור מעמלות
40%	36%	

67%	60%	מירווח מההכנסות אחרי עמלות מנפיק לזרים
16%	14%	רווח לפני מס ולפני הוצאות תפעול קבועות

0.32%	0.27%	<u>בשיעור ממחזור סליקה</u>
0.18%	0.16%	מירווח מההכנסות אחרי עמלות מנפיק כולל בין מגזרי
		רווח לפני מס בתוספת קבועות